

Studenti i vojnici, PITANJE JE SAD

Unajnovijem, 13. naraštaju kadeta čak se 28 pripadnika odlučilo za raskid ugovora. Za usporedbu, do kraja prošle akademske godine 26 pripadnika 12. naraštaja odustalo je za vrijeme pripremnog kampa. Najveći broj odustalih kao razloge

navode neupućenost u vojnički način života, premalo informacija o uvjetima života i rada na HVU-u, očekivanjima i zahtjevima koji se stavlju pred njih, zapravo sveukupnu neinformiranost o sustavu na Hrvatskome vojnom učilištu i u Oružanim snagama Republike

ZAPAŽANJA

(nastavak s prve stranice) Hrvatske. Dio nesuđenih kadeta navodi manjak slobodnog vremena i ograničavanje slobode, što uvelike utječe na uvrježen socijalni život mlađih, kao ključne razloge svog odlaska. Neki su se pak razočarali shvativši da neće dobiti diplomu prvostupnika s nekog od studija FER-a ili Politologije. Na pitanje gdje je problem, prva je pomisao da je zakazala promidžba. No ima li u postupcima i aktivnostima koje je proveo MORH, odsjeci, uprave i središnjice zadužene za privlačenje mlađih ljudi, srednjoškolaca u sustav koji je toliko drukčiji od civilnog, doista manjkavosti?

Do informacije klikom miša

U svakom slučaju, ima prostora za poboljšanja. Tako bi prvi korak bio pojačavanje promidžbenih programa. To bi značilo uz ostalo i uključivanje kadeta u izradu promidžbenih materijala i izvođenje promidžbe. Činjenica je da bi iskustva trenutačnih kadeta bila dragocjena, no njihov je angažman

NAJVEĆI BROJ ODUSTALIH OD PROGRAMA KAO RAZLOGE NAVODI NEUPUĆENOST U VOJNIČKI NAČIN ŽIVOTA, PREMAKO INFORMACIJA O UVJETIMA ŽIVOTA I RADA NA HVU-u, OČEKIVANJIMA I ZAHTJEVIMA. MOGUĆI SU NOVI NAČINI FILTRIRANJA KANDIDATA: PROŠIRENJE PROVJERA TJELESNE SPREMNOSTI, POVISIVANJE ZAHTJEVA ZA RAZINU REZULTATA DRŽAVNE MATURE

Napisao kadet TIN HASANPAŠIĆ

vrlo teško ostvariv jer kadeti zbog zahtjevnog studija i obuke nemaju baš slobodnog vremena. Vrijeme im je unaprijed rezervirano, a akademski kalendar popunjeno i isplanirano do zadnjeg dana.

Također, postojanje internetske stranice otvorene upitima maturanata i ostalih zainteresiranih bilo bi praktično rješenje jer trenutačna stranica vojni.unizg.hr nije takva tipa. Na takvoj internetskoj stranici mogao bi se postaviti i službeni forum, a moderatori bi opet bili

kadeti. Bile bi tu sekcije preko kojih bi maturanti mogli dozнати sve o vojno-studijskim programima, upisima te o životu i radu na Hrvatskom vojnom učilištu, sve to u - nekoliko klikova mišem!

Nov način bodovanja

U rješavanje problema svakako bi trebalo uključiti i otvaranje Kadetske bojne prema javnosti. Omogućivanje boljeg uvida civilnog stanovništva u način života i rada kadeta i djelatnih vojnih osoba unutar OSRH, organiziranje prezentacija karijera u MORH-u, i vojničkih i časničkih, svakako bi pomoglo da se, neovisno od programa Kadet, ostatak populacije obavijesti i o životu ljudi koji stoje na braniku Domovine.

Već započet projekt *Dani otvorenih vrata* izvrsna su prilika za sve zaintezljene, koji tada imaju mogućnost ući na HVU i iz prve ruke vidjeti kako se živi, radi i studira u Kadetskoj bojni, kakva je obuka i kako se provodi te kakav ih život čeka kao časnike OSRH. S obzirom

na to da je uvođenjem vojno-studijskih preddiplomskih programa izbačen eliminacijski kamp, moguće je napraviti drukčji tip filtriranja kandidata. To bi moglo biti bodovanje provjera tjelesne spremnosti ili proširenje provjera ili možda podizanje kriterija za razinu rezultata državne mature potrebnih za upis. Ipak, trebalo bi izbjegići nerealne kriterije da ne postanu kontraproduktivni. Naime, moglo bi se dogoditi da se zbog previških standarda prijavi premašno kandidata. I uvijek se treba sjetiti kako dobar student nije nužno i dobar vojnik i časnik, i obrnuto, ali kadet mora biti vrstan i student i vojnik. Kao ključ svog uspjeha i težnji u razvoju, kadet mora imati kompetencije u širinu u mnogim poljima, jako razrađen integritet, i etički i vojni, psihofizički i akademski.

Bio sam u vašoj koži

U očekivanju razvitka promidžbe, još samo riječ-dvije poruke budućim kadetima od kadeta prve naraštaja vojno-studijskih programa:

Bio sam u vašoj koži, i mene je mnogo toga zanimalo i mučilo me bezbroj raznih pitanja. Znajte, želite li postati časnicima ili još razmišljate biste li to uopće mogli, morate shvatiti kako biti časnik nije posao, to je poziv. U tom pozivu, i od kadeta i od časnika zahtjeva se stopostotni angažman. To pak znači da ste na ponos i čast svojoj domovini, na raspolaganju uvijek, pa i kada se vaši vršnjaci u kolovozu brčkaju na moru, a vikende provode u klubu, kada je vani plus 35 stupnjeva ili minus 10. Istina je da put do poručnika nije lagan, ali kada s ljubavlju radiš i živiš svoj san, ni jedna žrtva nije preteška. Jer kadet i časnik pobjedničke vojske ne predaje se i ne odustaje kada je teško, on stisne zube i nastavi naprijed. Hej, pa mi smo vojnici i k tome intelektualci.

TRENING za žestoke MOMKE i DJEVOJKE

UVODNA POSLANICA

U OVAJ SMO BROJ HRVATSKOG KADETA ULOŽILI MNOGO TRUDA, HTIJENJA I ENERGIJE, NADAM SE DA ĆETE UŽIVATI U ŠTIVU KOJE VAM NUDIMO TE DA ĆEMO DOBITI VAŠE POVJERENJE ZA BROJEVE KOJI SLIJEDE

Napisao kadet EUGEN PRANJIĆ

Poštovane kolegice i kolege kadeti! Napokon je tu: prvi broj Hrvatskoga kadeta! Iz dobro pouzdanih izvora uredništvo je doznalo da se isčekivao s velikom nestrpljenjem. Poglavitno jer će posebnu skrb o zastupljenosti tema iz života kadeta

voditi i njihovi predstavnici u uredništvu. Već je polovica prosinca i početak akademске godine sada se čini jako dalekim, no ipak će nam trajno ostati urezan u sjećanje. U rujnu je naše

Učilište promijenilo ime. Ne zove se više po Petru Zrinskom, velikom hrvatskom vojskovođi iz 17. stoljeća nego po Dr. Franji Tuđmanu, velikom hrvatskom vojskovođi iz 20. stoljeća. A što nam donosi ovaj broj Hrvatskog kadeta? Kao prvo, tu je veliki

intervju sa zapovjednikom Hrvatskoga vojnog učilišta general-pukovnikom dr. sc. Slavkom Barićem. Zabilježili smo svako važno kadetsko događanje. Također, o svojem iskustvu studenta u Domovinskom ratu našim novinarima je ispričao pukovnik Ivica Plejić, zapovjednik Središta za međunarodne vojne operacije HKoV-a. Istražili smo kako poboljšati promidžbu Projekta Kadet. Sigurno će vam biti zanimljiva i reportaža s prvoga radnog vikenda kadeta bručoša na vojnom poligonu „Gakovo”, a možda se neki pokušaju usporediti i s legendarnim samurajima. Mak vas i opet trenira za žestoke momke i djevojke. A ako vas ne zaintrigiraju teme iz vojne povijesti,

znanosti i vojne tehnologije, vojni dupini i morski lavovi, možda ćete se zalijepiti za modu. U ovaj smo broj Hrvatskog kadeta uložili mnogo truda, htijenja i energije. I dok ovo čitate, mi već vrijedno pripremamo nove tekstove i rubrike za sljedeći broj našega kadetskoga glasila, za koji želimo da bude originalan, prepoznatljiv, rado čitan i opet nestrpljivo isčekivan.

Izdavač Hrvatsko vojno učilište Dr. FRANJO TUĐMAN ■ Za izdavača gp dr. sc. SLAVKO BARIĆ ■ Broj uredila kadetkinja IVANA KOVAČEVIĆ

Uredništvo VLADIMIR NOVOSEL (grafika), ADELA PIŠONIĆ (reportaža), TIN HASANPAŠIĆ (povijest), MAK ZALAR (prehrana i tjelovježba), LUKA TRBARA (fotografija), NIKOLA TABAIN (znanost i vojne tehnologije), JELENA KOVAČEVIĆ (intervju), KRISTINA MILOŠ (Domovinski rat)

Ostali članovi redakcije EUGEN PRANJIĆ, LUCIJA SAFUNDŽIĆ, ADRIJANA STUBIČAR, ANAMARIJA KATALENAC, PATRICIJA JOSIPOVIĆ

Dizajn & mentoriranje Odsjek uredništva OKID-a, Tiskarski odsjek OKID-a

Zagreb, Ilica 256b ■ www.morh.hr ■ www.osrh.hr ■ e-mail: info.hvu@morh.hr ■ tel: 01 378 6666

ČARI studentskog života nisu u ratu s ODOROM

Razgovarala kadetkinja JELENA KOVAČEVIĆ Snimio kadet LUKA TRBARA

Prvu organiziranu postrojbu imali smo već negdje početkom srpnja jer smo 7. srpnja 1991. sudjelovali u prvim borbenim aktivnostima u Tenji. U rujnu smo oslobodili vojarne u Đakovu, Našicama, karaule u Donjem Miholjcu i Slatini

U ratu ste bili zapovjednik i osnivač 107. brigade, tzv. Vukova s Drave. Kako je izgledao taj Vaš početak s obzirom na to da ste kao mlađi čovjek odmah došli na zapovjednu dužnost usred rata za obranu Hrvatske?

Danas je to teško dokraja razumjeti jer tada nismo imali ni odgovarajućeg naoružanja ni vojne opreme, a nismo bili ni ustrojeni u pravom

smislu riječi. Naša brigada je u sastavu imala bojne iz Đakova, Donjeg Miholjca, Valpova, Našica, a kasnije i Orahovice. Bila je to odluka tadašnjeg ministra obrane generala Martina Špegelja. Jednostavno mi je rekao, s obzirom na to da smo se poznavali: „Čuj, ti bi trebao osnovati jednu postrojbu, daj počni raditi.“ Nije bilo jasno ni koja formacija ni s kojim ljudima, iako sam u to vrijeme, potkraj lipnja

1991., kada je došla ta zapovijed, imao određen broj ljudi koji su, da tako kažem, „ilegalno“ obučeni i opremljeni lakin naoružanjem kupljenim izvan države. Obučavali smo se doslovce preko noći, upoznavali mlade dečke kako se radi s naoružanjem, opremom i eksplozivom i stvarali smo temelje brigade. Novac za naoružanje i vojnu opremu dobivali smo od poduzeća koja su bila na području tih općina. Prvu organiziranu postrojbu imali smo već negdje početkom srpnja jer smo 7. srpnja sudjelovali u prvim borbenim aktivnostima u Tenji. U rujnu smo oslobodili vojarne u Đakovu, Našicama, karaule u Donjem Miholjcu i Slatini. Tada smo došli do prvih tenkova, prvih BVP-ova, prvih maljutki, prvih topova i minobacača većeg kalibra. Zarobili smo u tim akcijama i velike količine streljiva, pa tada dolazi do vrhunca razvoja brigade, koja preuzima i određene zadaće na lijevoj obali rijeke Drave. Prelazimo čak i Dravu i stvaramo grudobran na desnoj obali, tako da smo jedan dio Baranje, koja je okupirana potkraj srpnja, ipak držali u svojim rukama.

I psihički mi je bilo teško jer sam bio nastavnik u srednjoj školi, a gotovo 80 posto onih koji su se prijavili u postrojbu – bili su moji učenici. Nije to jednostavno jer je breme odgovornosti još teže

Ubrižno ste dobili novu dužnost...

Poslije oslobođanja vojarni odvojila se bojna iz Đakova i formirala se đakovačka 122. brigada. Dvadesetog listopada dobio sam zadaću formirati 132. brigadu. Trebao sam formirati novu brigadu i vratiti se u 107., međutim u proljeće '92. imao sam tešku prometnu nesreću, tako da se nisam više vraćao u 107. brigadu. Tako smo pristupili osni-

vanju 132., tzv. našičke brigade, a vjerovali vi ili ne – u roku deset dana već sam prvu bojnu poslao na teren. Zamisao je bila da stvorimo jednu postrojbu koja će biti pričuva Operativne zone Osijek i koja će biti sposobna djelovati na cijelom tom području. Tad je već bilo dovoljno naoružanja pa smo kontrolirali dosta velik prostor, a najveći je pritisak bio naročito prije i poslije pada Vukovara na crti između Osijeka i Đakova. Pred Božić 1991. oslobođili smo veći dio područja na Papuku i zarobili velik dio naoružanja i opreme, što je kasnije koristilo u borbenim djelovanjima.

U to doba imali ste trideset i koju godinu. Sigurna sam da vam nije bilo nimalo lako. Kako ste se nosili sa svim tim izazovima i odgovornostima?

Imao sam određenih vojnih znanja jer sam završio školu rezervnih oficira. Odlazio bih redovito i na vojne vježbe kad bi me pozivali. Međutim, bila su to vojna znanja do razine satnija, ali to nije bilo znanje ni iskustvo, znanje da formirate brigadu. Jedno je kad dobijete gotovu postrojbu sa svim elementima, od naoružanja i opreme do časnika, dočasnika, vojnika i zapovjedništva, a posve je drugo kad sve to morate tek organizirati i kad vam od svih potrebnih elemenata mnogo toga nedostaje. Trošilo se jako mnogo vremena, morali ste biti sveprisutni, morali ste odgovarati za odjeću, prehranu, rasporede, uvježbavanje za naoružavanje, imati stalne kontakte u tom okruženju, biti stalno na vezi sa Zagrebom. I

psihički mi je bilo teško jer sam bio nastavnik u srednjoj školi, a gotovo 80 posto onih koji su se prijavili – bili su moji učenici.

Nije to jednostavno jer je breme odgovornosti još teže. Bilo je to izuzetno teško vrijeme i nisam bio siguran da sam dorastao tim zadaćama. Kad sam to rekao generalu Špegelju, sjećam se njegova

odgovora: „Onaj tko je sposobniji, neće to preuzeti, morate vi to uzeti na sebe.“ Dakle, bilo je na meni, prihvatišiti ili odbiti. No, bilo je to vrijeme u kojem je većina branitelja donosila takve odluke. To je ono kad te bace u vodu: ili isplivaš ili potoneš.

Vrlo sam zadovoljan s prva dva naraštaja koji su upisali naše vojne sveučilišne programe. Naš sveučilišni program dobio je i međunarodnu akreditaciju, a to je uistinu dobar početak

Vi i naši očevi dali ste sve što ste mogli za ovu državu. Hvala Vam za to! Rat je završio a Hrvatska dobila svoju samostalnost. Imamo sada naše oružane snage. Vi ste nakon Domovinskog rata obnašali razne dužnosti. Bili ste pročelnik Vojnog kabineta u Uredu predsjednika, vojni izaslanik Predsjednika RH za mirnu reintegraciju hrvatskog Podunavlja, zamjenik načelnika Glavnog stožera do 2012. godine. Od tada ste zapovjednik HVU-a. Kakve ste sve ideje i projekte zamislili za Hrvatsko vojno učilište, odnosno školovanje kadeta?

Prije rata sam radio u obrazovanju, tako da mi ova problematika nije strana. Kroz putovanja i obilaske na svojim dužnostima u OSRH shvatio sam da je jako važno da RH ima svoj sustav školovanja časnika. Zamisli da čemo mi časnike školovati u inozemstvu nisu bile realne iz ekonomskih razloga, ali i stoga što svaka država mora obrazovati i obučiti časnika prema vlastitoj mjeri. U vrijeme kad je ministrica obrane RH bila Željka Antunović, dobio sam priliku da koordiniram i osnujem sustav školovanja časnika, iz čega se iznjedrio Projekt Kadet. Tada smo, rekao bih, došli na početak puta sinteze civilnog i vojnog školovanja. Kad sam došao na dužnost zapovjednika HVU-a

INTERVJU

gp dr. sc. SLAVKO BARIĆ

imao sam jasnu predodžbu i cilj i zanos kako je došlo vrijeme da naši kadeti dobiju sva akademska i vojna znanja, sve to se uklopi u sustav školovanja koji je sukladan bolonji te da njihova sveučilišna diploma bude priznata u Hrvatskoj i inozemstvu. Moji prethodnici također su radili prema sličnom modelu, no nisu našli najbolji način za ostvarenje tog projekta koji se dosta dugo vrtio jer se nije ozbiljnije išlo na suradnju sa Sveučilištem u Zagrebu. Želimo li razviti vlastite obrazovne programe, jednostavno se mora ići na suradnju s cijelom akademskom zajednicom. Konačno smo to ostvarili i rezultat su sveučilišni studijski programi Vojnog vođenja i upravljanja te Vojnog inženjerstva. Sve je proteklo i iznad očekivanja i moram reći da sam vrlo zadovoljan s prva dva naraštaja koji su upisali naše vojne sveučilišne programe. Naš sveučilišni program dobio je i međunarodnu akreditaciju, a to je uistinu dobar početak.

Kako je zamišljena ta naša peta godina? Je li zamišljena kao napredna časnička ili kako?

Kad završite četiri godine, odlazite u postrojbu na godinu-dvije, najvjerojatnije dvije. Vraćate se ovdje, programi su iz Napredne časničke, iz akademskog dijela dobivate još 60 bodova i imate tu diplomsku razinu. Tako je to zamišljeno za vas. Siguran sam da ćemo i diplomsku razinu riješiti tako da bude integrirana s dodiplomskom, odnosno da bude tri plus dva. Možda je dugo, ali je u kontinuitetu. No, ni ovo što vas čeka neće biti tako

strašno, taman dok vidite što je realan život, opet se vraćate u klupe, imate predavanja i ispite i završava se ta diplomska razina.

Budući da je Temeljna časnička izobrazba integrirana u časnički dio obrazovanja kroz sveučilišne studijske programe, što će biti s dosadašnjom Časničkom školom?

Časnička škola i dalje će biti u funkciji i dio za one koji će dolaziti iz civilstva u OSRH, a smatramo da su nam potrebni jer nismo sve potrebe pokrili sveučilišnim programima. Međutim, neće se u Temeljnu časničku školu ići svake godine, nego prema potrebi. Vjerojatno će škola biti organizirana svake druge godine. Određen broj ljudi iz sustava koji su završili fakultete ići će u Temeljnu časničku školu po starom programu. Ostaju, dakle, Temeljna i dio Napredne časničke škole. Napredna časnička škola u vašem će slučaju biti više tečaj nego što će biti škola jer će najveći dio sadržaja biti uklopljen u petu godinu vašeg školovanja.

Što je sa sveučilišnim studijskim programom vojne nautike?

Program vojne nautike je program u koji bismo trebali uključiti Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo prometa, pomorstva i veza. Donedavno sam bio uvjeren da ćemo uspjeti, no bilo je određenih nesporazuma s Ministarstvom pomorstva i, nažalost, ništa za ovu akademsku godinu. Prve kadete moći ćemo upisivati tek u akademskoj godini 2016./2017. Naša mornarica je mala i ima potrebe za svega desetak kadeta. Ne

moguće imati takvu studijsku grupu. Zato smo išli s MUP-om i Ministarstvom pomorstva. Međutim, odlično je što su već Slovenija i Crna Gora dale pristanak da školuju svoje ljude na našim programima, a interes su pokazale i neke zemlje s Bliskog i Srednjeg istoka.

A sa školovanjem pilota?

Piloti će imati studij u trajanju od pet godina – tri plus dvije. Već od iduće godine imat ćemo taj jedinstveni studij aeronautike, na kojem bi završili i fakultet i letačku obuku te nakon pet godina dobili diplomu i naziv pilot. Ove smo godine počeli s izvanrednim diplomskim studijem, devet pilota upisalo je taj studij od dvije godine, gdje će onda dobiti naziv magistar i završiti taj dio obuke i školovanja. Sigurno je da ćemo sličan model imati i za mornaricu, ali će biti jedinstven: dobit će se diploma prvostupnika nakon tri godine, ali odmah se nastavlja školovanje na diplomskoj razini. Kod vas je to nešto drugčije: imate četiri pa odlazite u postrojbu.

Procijenili smo da ćete već iduće godine biti spremni da vas kao promatrače pošaljemo na vježbe. Bez brige, iskusit ćete Slunj i Gašince i Crvenu zemlju i biti s pripadnicima gardijskih postrojbi

Postoji li mogućnost da naši kadeti sudjeluju na velikim vojnim vježbama, poput one intergranske združenih snaga na poligonu „Eugen Kvaternik“?

To je dio našeg plana školovanja koji će se provoditi na trećoj i većim dijelom na četvrtoj godini. Na idućoj godini vi ćete obići najveći dio zapovjedništva i postrojbi, sudjelovat ćete na mnogo vježbi u trećoj godini kao promatrači, a u četvrtoj već kao oni koji će biti nazočni na vježbama s određenim zadaćama. Ja znam da ste vi nestrljivi, ali vjerujte da ćete biti u svim onim ulogama OSRH koje vas očekuju u vašem poslu. Procijenili smo da ćete već iduće godine biti spremni da vas kao promatrače pošaljemo na vježbe. Bez brige, iskusit ćete Slunj i Gašince i Crvenu zemlju i biti s pripadnicima gardijskih postrojbi.

Jako nam je važna suradnja sa SAD-om, pa ćemo iduće godine poslati delegaciju našeg Učilišta u SAD i dogovoriti suradnju s vlastima u Minnesota ili izravno s američkom vojnom akademijom Citadel

Što je s mogućnostima razmjene kadeta s drugim vojnim učilištima u svijetu? Postoji li u tom pogledu nešto poput Erasmusa na europskim sveučilištima?

Postoji ta mogućnost, ali se prakticira na trećoj i višim godinama vojnog studija. Razgovori s partnerima rezultirali su slanjem jednog broja kadeta u Slovačku sljedeće godine u rujnu. Sličan je dogovor postignut i s Poljacima. Pozivaju nas na vježbu Mađari, a ove smo godine bili u Makedoniji. Jako nam je važna suradnja sa SAD-om, pa

ćemo iduće godine poslati delegaciju našeg Učilišta u SAD i dogovoriti suradnju s vlastima u Minnesota ili ćemo se izravno dogovorati s američkom vojnom akademijom Citadel, u kojoj je zapovjednik vaše bojne završio školovanje.

Obnova kampusa Hrvatskog vojnog učilišta u punom je jeku. Možemo li se, kako je najavljen, nadati novom hotelu i bazenu?

Nastojim da se planirano ostvari. Za hotel su sredstva osigurana, a za bazen su potrebne dozvole. Dobili smo arhitektonske projekte, pa planiramo da iduće godine bude gotov hotel. To je poprično izvjesno. Za bazen nisam siguran da će biti gotov dogodine, ali ćemo svakako početi s izgradnjom. Siguran sam da ćete vi do kraja svoga školovanja plivati u bazenu i moći uživati u hotelu.

Imate li još kakav zanimljiv projekt?

Postoji još ambicija da se Hrvatsko vojno učilište organizira kao vojno sveučilište. To znači da uz diplomski studij osnujemo i doktorski studij, pokrenemo još neka školovanja te ostvarimo suradnju s vojnim učilištima partnerskih zemalja. Valja poraditi i na podizanju standarda našeg poligona Gakovo te da ovaj naš vojnoučilišni kampus dobije još više suvremenih sadržaja. Stalo nam je i do toga da imate svoj klub, svoj dio prostora u koji vam nitko neće ulaziti.

Jednako tako moramo podignuti razinu i količinu tiskanja i pisanja stručne literature te pokrenuti vojni stručni časopis. Sredinom iduće

godine kanimo izdati prvi broj međunarodnog stručnog časopisa.

Volio bih da vi iskažete želju, a ne da vam namećem sadržaje slobodnih aktivnosti. Ne očekujete valjda da ću vam puštati muziku

Jeste li možda razmišljali o otvaranju Časničkog doma za građanstvo i studente s drugih fakulteta? Recimo, plesnjaci vikendom ili kazališne predstave, glazbene skupine i slično.

Nisam razmišljao, ali ako me vi natjerate i predložite, onda ću razmišljati. Sljedeći tjedan imat ću sastanak s dekanom Kinezološkog fakulteta, koji ima plesne sekcije i vjerojatno bi došli kod nas vježbati. Dakle, o svemu se može razgovarati i mnogo toga napraviti. Volio bih da vi iskažete želju, a ne da vam namećem sadržaje slobodnih aktivnosti. Ne očekujete valjda da ću vam puštati muziku, jer posve sigurno bi se razlikovala od one koju vi slušate! Bilo je riječi i o brucošijadi, pa sam rekao da je neću organizirati, ali ako studenti zatraže, dat ću im sve što je potrebno u okviru naših mogućnosti. Vi imate odoru, zadaće, dužnosti i ograničenja, no to ne znači da ne možete uživati u svemu onome u čemu uživa vaša generacija.

Dakle, da vam pišemo i šaljemo prijedloge?

Vaše je da se obratite vašem zapovjedniku, a on će doći ovdje. Sklon sam svakoj dobroj ideji. To vam unaprijed kažem ■

KRENULI ste stazom časti i POŠTENJA

FOTOPRIČA

Početak akademске svečanom
Prisegnula su 73 programa Vojno šest kadeta kandidata je počelo i 6 kadeta iz kadete, roditelje i prijatelje, OSRH Miroslav Tuđman, obrazovanja i sporta Vedran zapovjednik HVU-a Sveučilišta u

godine na HVU-u obilježen je 19. rujna 2015. prisegom 85 kadetkinja i kadeta 13. naraštaja. kadeta 2. naraštaja vojnih sveučilišnih studijskih vođenje i upravljanje i Vojno inženjerstvo te za vojne pilote. Prvi put u Hrvatskoj školovanje partnerskih zemalja BiH i Kosova. Svečanosti su, uz nazočili izaslanik predsjednice i vrhovne zapovjednice ministar obrane Ante Kotromanović, ministar znanosti, Mornar, načelnik GS OSRH general zbora Drago Lovrić, general-pukovnik Slavko Barić i prorektorica Zagrebu Ivana Čuković-Bagić.

ZAPOVJEDNIK HVU-a GENERAL-PUKOVNIK SLAVKO BARIĆ PORUČIO JE DA HVU I OSRH ŽELE IZVRSNOG ČASNika, DOMO-LJUBA, ČASNika S KARAKTEROM

Snimio kadet LUKA TRBARA

Ljubav na prvi pogled

Zagrebačke mažoretkinje i publika uveličali su svečanost prisege

U sestrinu zagrljavaju

VIŠEBOJ sa 10 KILOGRAMA opreme

Kadeti 12. naraštaja jako su se dobro snašli u zanimljivom i zahtjevnom programu na radnom vikendu u Gakovu – od aktiviranja eksplozivnih naprava i usklađenosti u radu vatrenog tima pa sve do višeboja

Kadeti 12. naraštaja od 27. do 29. studenoga 2015. provedli su zahtjevan i zanimljiv radni vikend na vojnem vježbalištu Gakovo. Najprije je provedena obuka kroz nekoliko radnih točki, poput operacija potpore miru, koje su obuhvaćale 5-25 procedure, djelovanje na kontakt tijekom vožnje u vozilu i taktike pješačkog naoružanja. Tijekom obuke iz 4c procedura – procedure kod nailaska na minsko-eksplozivna sredstva kadeti su osiguravali područje

oko improvizirane eksplozivne naprave. One kadete koji bi aktivirali improviziranu eksplozivnu napravu, drugi su kadeti evakuirali na sigurnu udaljenost. U provedbi zapovijedanja vodom i desetinama naglasak je bio na timskom radu i usklađenosti u radu vatrenog tima, desetine i voda, što je odlično za jačanje kohezije između vodova i kadeta, ali i za odmor od gradskog okružja vojarne HVU-a. Vrhunac radnog vikenda bio je vojni višeboj u nedjelju. Provodio se u

grupama od 8 desetina i sastojao se od hodnje oko 12 km pod opreom minimalne težine 10 kilograma uz pet zadaća: rastavljanje i sastavljanje pištolja HS, jurišne puške VHS1 i AK47, bacanje ručnih bomba, nošenje ranjenika i streljaštvo. Prema bodovima ostvarenima na zadaćama i ukupnom vremenu potrebnome za hodnju, napravljena je ljestvica poretku i podijeljene su medalje desetinama za 1., 2. i 3. mjesto u višeboju te trojici najboljih kadeta za disciplinu streljaštva.

POSJETILI su nas MATURANTI

Na Danu otvorenih vrata asistirali su kadeti, koji su najbolje mogli pokazati budućim kolegama što ih sve čeka

U sklopu Smotre Sveučilišta u Zagrebu Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman”, uz klasično predstavljanje studijskih preddiplomskih programa Vojno vođenje i upravljanje i Vojno inženjerstvo, ove godine odlučilo je više se otvoriti mladim kandidatima. Prvi put HVU je otvorio svoja vrata mladim civilima. Maturanti iz cijele Hrvatske imali su priliku vidjeti kako kadeti žive, kada se

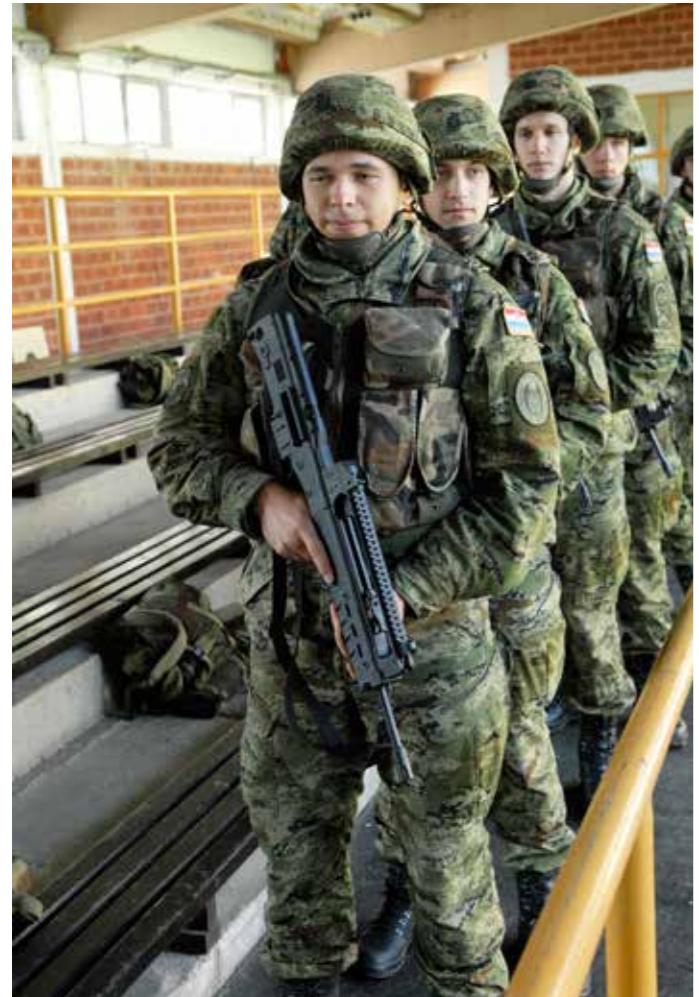
bude, gdje treniraju, gdje i što uče, gdje se provodi vojna obuka, gdje odlaze na misu, gdje spavaju, pa čak i gdje se tuširaju na kraju napornoga radnog dana. Na samom početku Dana otvorenih vrata 13. studenoga 2015. svim posjetiteljima obratio se prodekan za suradnju i razvoj Dekanata HVU-a brigadir Slobodan Čurčija. On je posjetiteljima objasnio uvjete upisa na studijske programe, način života

i rada kadeta i svih ljudi unutar Kadetske bojne koji se brinu za njih. Buđenje prije rane zore nije baš oduševilo maturante, ali ih je jako zainteresiralo naoružanje i vojna oprema te rad kadeta s njima. Kao i prijašnjih godina, i ove je godine zanimanje veliko, pa očekujemo da nam i sljedeće godine dođu oni najbolji i najhrabriji. Maturanti, sretno!

Ivana Kovačević

Vrapčanski potok: ČETIRI u CRNO

Knjiga i učenje naprave kadeta umiljatim, pa jedva čekamo sanduke sa streljivom kako bismo se preobrazili u ono što doista jesmo – *hard core* komandosi i snajperisti

Iako mladi, kadeti su vrlo ozbiljni strijelci. To su i dokazali 24. listopada 2015. na streljuštu Vrapčanski potok. Gađanje smo proveli jurišnom puškom VHS-1, standardnim naoružanjem svakog kadeta. Kalibar 5,56 x 45, masa 3,8 kg, bulp-up sistem, mehanički ciljnik, mat crna boja, naboj u cijevi – to je moje *Pile Maleno*. Kadeti će vam opisati svoju *Anastaziju* i *Martinu* na sličan način, ali vi meni vjerujte na riječ: moja je posebna, njihove su kopije. Svako gađanje

je posebno na neki način, pa tako i ovo. U prvi je plan, osim dobre pripreme, došla i organizacija samoga gađanja. Zapovjedništvo je odradilo dobar posao, pa kadeti nisu morali subotnje dopodne posvetiti odlasku na streljanu udaljenu 15 minuta, nego su to obavili u samo 2-3 sata. Nažalost, čišćenje naoružanja uzelo je mnogo više vremena nego što je to uobičajeno, ali na pogreškama se uči. Sljedeći ćemo put odmah dobro očistiti *Anastaziju* ili *Martinu* cijev, pa nećemo morati 4 sata slobodnog vremena potrošiti uza-ludno. Valja napomenuti kako su gađanja bitan dio vojne obuke koju imamo i da snažno utječe na psihu kadeta. U tijeku godine knjiga i učenje naprave kadeta umiljatim, pa jedva čekamo sanduke sa streljivom kako bismo se preobrazili u ono što doista jesmo: *hard core* komandose i snajperiste. Najveća zvijezda gađanja bio je kadet Patrik Pervan, koji je od 5 pogodaka čak 4 „strpao” u crno. Čestitke Pervanu, ti si naš ponos! (js)

Pohvale NAJBOLJIM kadetima

Djelatnici Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman” svečano su u Časničkom domu obilježili 24. obljetnicu Časničke škole. Najbolji kadeti dobili su pohvale

dan časničke škole „Andrija Matijaš Pauk” obilježava se 11. studenoga, na dan kada su pokrenuti prvi tečajevi za obuku gardista, dočasnika i časnika 1991. godine u Samoboru, Varaždinu i Zagrebu. U vrijeme Domovinskog rata i stvaranja hrvatske vojske pokazala se potreba za obučavanjem vojnika koji su odlučili stati u obranu naše domovine. U samim početcima obuka je bila kratka i brza, trajala je desetak dana kako bi ljudi što prije bili spremni za bojišta. Nakon gradnje temelja, Časnička škola u protekle 24 godine proživjela je brojne preustroje. Danas se ona sastoji od programa Kadet, Temeljne časničke izobrazbe i Napredne časničke izobrazbe. Trenutačni je

zapovjednik Časničke škole brigadir Elvis Burčul. Svi kadeti i djelatnici HVU-a upravo su njima odali počast na samom početku. Nakon spomena na teške početke, okrenuli smo se budućnosti. Najbolji kadeti i djelatnici dobili su pohvale.

Pohvaljen je kadet Nikola Malenica iz 12. naraštaja i kadetkinja Eva Marija Živković iz 13. naraštaja.

Ivana Kovačević

PRVI čičak na ODORI

Pojam generacijskog voditelja označava ovlasti, ali i odgovornost. Oni su predstavnici kadeta i zaduženi su za vojnički izgled i ponašanje kadetske postrojbe. Pomažu instruktorima i ostalim djelatnicima u provođenju vojne obuke, brinu da kadeti ne budu gladni i žedni i da im se svaka zapovijed iz zapovjedništva na vrijeme prenese. Također, prebrojavaju kadete na postrojavanjima da vide jesu li svi nazočni i prijavljuju one

koji se posebno ističu i odlučili im dati „čičak“. Generacijski voditelji tvrde da im je teško i naporno, ali su sretni što im je dana čast stajati ispred svojih vodova. Generacijski voditelji dobili su pohvalnicu i čičak i prionuli na svoj posao s još više zara i ponosa. (js)

Sjećanje na VUKOVAR

Pred bistom jednog od najvećih heroja obrane Vukovara Blage Zadre nekolicina kadeta čitala je dio „Priče o gradu” Siniše Glavaševića

Uspomen na Dan sjećanja na žrtve Vukovara u večernjim satima 17. studenoga 2015. kadeti 13. naraštaja priključili su se kadetima starijih naraštaja u tradicionalnom paljenju svijeća u Vukovarskoj ulici u Zagrebu. Time su odali počast svim tragičnim događajima i žrtvama stradanja 1991. godine u gradu Vukovaru, koji je tada gotovo potpuno uništen. Sljedeće smo se jutro okupili u nazočnosti svojih instruktora, zapovjednika satnija i zapovjednika Kadetske bojne bojnika Tomislava Kasumovića ispred Časničkog doma. Na taj smo se način svi zajedno prisjetili grada

simbola obrane i svih branitelja koji su dali svoje živote za našu slobodu. Pred bistom jednog od najvećih heroja obrane Vukovara Blage Zadre, čije ime nosi Zapovjedno stožerna škola, nekolicina kadeta čitala je dio „Priče o gradu” Siniše Glavaševića. Iako je grad doživio velike ljudske i materijalne gubitke, oni koji su ostali u njemu, slušali su tada riječi Siniše Glavaševića i počeli iznova graditi. Trenutkom šutnje odali smo počast svima palima za našu domovinu. Jer – oni su ostali u gradu i još su uvijek s nama.

Lucija Safundžić i Adriana Stubičar

U GOSTIMA kod nizozemskih kadeta

Naši kadeti sa svojim zapovjednikom bojnikom Tomislavom Kasumovićem upoznali su se sa školovanjem nizozemskih kadeta, a bilo je prilike za razgledavanje i zabavu s veselim nizozemskim građanima

Hrvatsko izaslanstvo bilo je jedno od izaslanstava NATO članica koja su posjetila i upoznala nizozemsку Kraljevsku vojnu akademiju Koninklijke. Kadet Marko Bošnjak i kadetkinja Anamarija Čurković imali su priliku upoznati način života i studiranja svojih kolega. U sklopu suradnje Oružanih snaga Republike Hrvatske i Kraljevine Nizozemske kadeti Kadetske bojne upoznali su kadete iz drugih zemalja i različitih kultura. Uz predstavnike naše Kadetske bojne, u programu koji su kadeti pripremili svojim gostima kako bi ih upoznali o načinu na koji žive i rade, sudjelovalo je još deset izaslanstava, uz ostale iz Španjolske, Portugala, Finske i Norveške. Razmjena iskustva, sklapanje poznanstva te usporedba kadeta bili su glavni cilj ovog okupljanja. Naši kadeti sa svojim zapovjednikom bojnikom Tomislavom Kasumovićem upoznali su cijeli proces školovanja budućih poručnika. Uz rad i učenje, bilo je prilike i za razgledavanje i zabavu. „Kraljevinu Nizozemsku kakvu inače ljudi pamte, kao zemlju punu veselja i dragih ljudi, zapamtili smo i mi. Naime, ljudi su jako pristupačni i komunikativni, što je nama samo putovanje učinilo još zanimljivijim. Cilj samog putovanja je ispunjen.

Vidjeli smo kako funkcioniraju ostale države, odnosno sustav kadeta i sam život iza žice, s kojim se i mi možemo poistovjetiti. Stekli smo različita poznanstva i nadamo se

da je ovo samo jedno od mnogo-brojnih putovanja kadeta u ostale europske države”, rekla je kadetkinja Čurković.

Ivana Kovačević

Studentsko PRVENSTVO Zagreba u KARATEU

Dana 9. svibnja 2015. na Studentskom prvenstvu Sveučilišta u Zagrebu u karateu za Hrvatsko vojno učilište su nastupili Kristina Miloš, Stefan Cvetanovski, Luka Gudeljević i Ivan Lovrić, kadeti 2. satnije Kadetske bojne i ostvarili sjajne rezultate u pojedinačnim kategorijama i sveukupno. Kadetkinja Kristina Miloš osvojila je 1. mjesto u kategoriji studentice – borbe (više od 68 kg), kadet Luka Gudeljević 2. mjesto u kategoriji studenici – borbe (do 67 kg), kadet Ivan Lovrić 2. mjesto u kategoriji studenici – borbe (do 75 kg) te kadet Stefan Cvetanovski 1. mjesto u kategoriji studenti – kate. I tako je u ukupnom poretku prvo mjesto osvojila ekipa HVU-a „Dr. Franjo Tuđman”. (M)

HVU prvi u plivanju

Natjecanje Oružanih snaga u plivanju priređeno je 12. ožujka 2015. u Vinkovcima. Proglašenje pobjednika bilo je u vojarni 5. gardijske brigade „Slavonski sokolovi“. Prvo mjesto pripalo je ekipi HVU-a, drugo mjesto pripalo ekipi Gardijske motorizirane brigade (GMTBR), a treće mjesto osvojila je ekipa Hrvatske ratne mornarice (HRM). U ekipi HVU-u nastupili su: Iva Bilandžić, Barbara Prša, Martina Tešija, Luka Jurić, David Lugarić, Filip Krstić i Dino Pašukan.

Nastupalo se u sljedećim disciplinama: 50 m slobodno, 50 m u odori s puškom, 50 m prsno, 4 puta 50 m slobodno štafeta i 4 puta 50 m štafeta u odori s puškom. U štafetama je HVU osvojio prvo mjesto u 4 puta 50 m slobodno, a treće mjesto u 4 puta 50 m u odori s puškom. Pojedinačni rezultati: u ženskoj konkurenciji Barbara Prša 1. mjesto 50 m slobodno, Iva Bilandžić 2. mjesto 50 m slobodno, a u muškoj konkurenciji David Lugarić 2. mjesto 50 m prsno, Luka Jurić 2. mjesto 50 m slobodno i Filip Krstić 2. mjesto 50 m u odori s puškom.

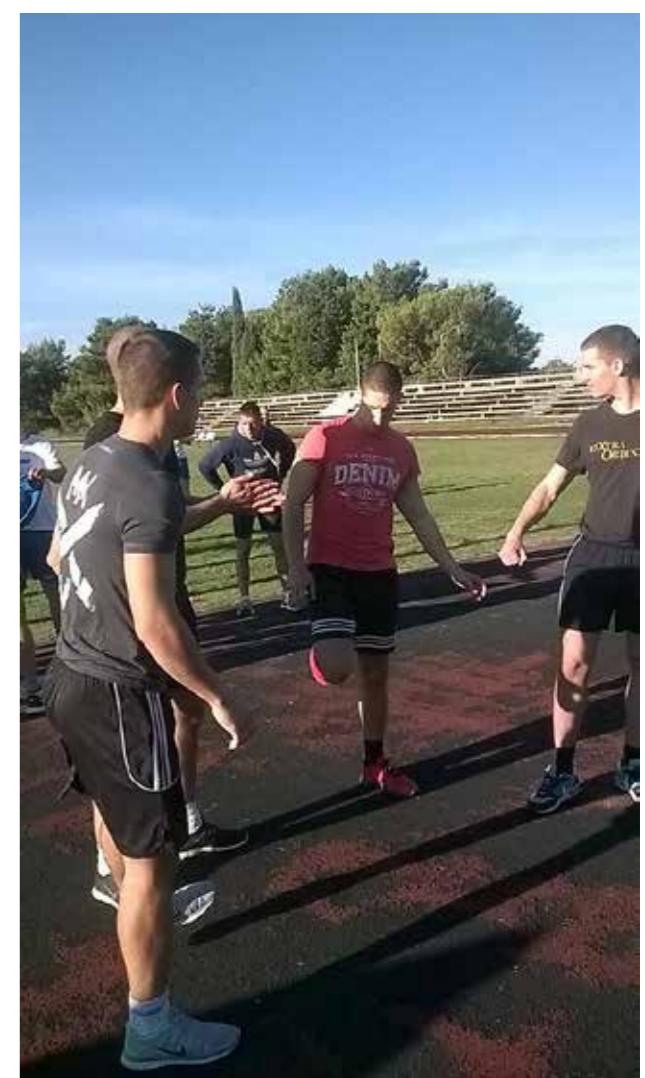
HVU-u srebro u streljaštvu

Na automatiziranom streljištu „Vrapčanski potok“ od 14. do 17. rujna 2015. organizirano je 21. prvenstvo OSRH u streljaštvu. Sudjelovalo je 12 ekipa iz različitih postrojba OSRH. Natjecanje puškom VHS priređeno je u dvije kategorije: ISSF - precizni dio i CISM - brza vojnička paljba. Ekipu HVU-a na gađanju puškom činili su: natporučnik Hrvoje Heštera, kadet Dario Markač i kadet Nikola Malenica. Na preciznoj paljbi ekipa HVU-a osvaja 2. mjesto s ukupno 645 pogodenih krugova. Npr Hrvoje Heštera postavlja i novi rekord natjecanja sa 244 pogodena kruga. U brzoj paljbi ekipa HVU-a osvaja još jedno srebro s pogodenih 547 krugova i time pridonosi ukupnom plasmanu HVU-a na drugo mjesto po ukupnom broju bodova.

Kadetkinja PRŠA prva

Na Prvenstvu OSRH na sportskim terenima vojarne u splitskoj Lori od 20. do 22. listopada 2015. sudjelovalo je 79 pripadnika iz svih grana OSRH. Natjecanja su bila organizirana pojedinačno u muškoj i ženskoj konkurenciji, u disciplinama koje su inače kriteriji za redovnu provjeru tjelesne spremnosti u OSRH: sklektovi na tlu, trbušnjaci i trčanje na 3200 metara. Predstavnici kadeta: Barbara Prša, Mauricio Kučić, Mihovil Šarić, Filip Krstić i Luka Magušić itekako su osvjetlali obraz naše Kadetske bojne s dva zlatna, srebrnim i brončanim odličjem. U svojoj ženskoj kategoriji – žene do 26 godina, ali i absolutnoj kategoriji svih natjecateljica, prva je bila Barbara Prša. Muški kadeti u svojoj kategoriji – muškarci do 21 godinu pokupili su dva odličja: Mihovil Šarić bio je drugi, a Mauricio Kučić treći. Kadeti Luka Magušić i Filip Krstić bili su peti i šesti. Kadete Kučić, Šarić i Prša naknadno je pohvalio i zapovjednik HVU-a gp Slavko Barić.

Vikendom s KNJIGOM, od PONEDJELJKA s puškom

PLANIRAO SAM BAVITI SE KNJIŽEVNOŠĆU I POSTATI PROFESOR. TO JE BIO MOJ DJEČAČKI SAN, ALI BRANITI DOMOVINU BILO JE NEŠTO ŠTO ČOVJEK OSJETI DA MORA NAPRAVITI BEZ ODGODE I PREMIŠLJANJA. NA KRAJU JE VOJNI POZIV POSTAO MOJE ŽIVOTNO USMJERENJE, A KNJIŽEVNOST TEK HOBI, KOJI IMAM I DANAS

Napisala kadetkinja KRISTINA MILOŠ

Pukovnika Ivicu Plejića, zapovjednika Središta za međunarodne vojne operacije HKoV-a, posjetili smo u vojarni „Vitez Damir Martić“ u Rakitju, gdje je sjedište SMVO-a. Ispričao nam je svoju životnu priču sažetu kroz brzo odrastanje i prekid dotadašnjih mladenačkih snova kako bi kao dragovoljac postao pripadnikom tadašnjeg Zbora narodne garde. Svjesno je pošao neizvjesnim putom kako bi dosanja jedan drugi san: slobodnu i neovisnu Republiku Hrvatsku, o čemu se u obitelji potajno pričalo i sanjalo godinama. Kao devetnaestogodišnji mladić iz sela Semeljaca pored Đakova, pukovnik Plejić je 1990. upisao

prvu godinu Filozofskog fakulteta u Osijeku, smjer hrvatski jezik i književnost, ne sanjajući da će se stvari u njegovu životu ubrzo preokrenuti. Tada nije mislio da će vojni poziv biti nešto čime će se baviti veći dio života, nego se vodio mišlu da kada se Domovina obrani, ponovno uzme knjigu i dovrši započeto, za što je imao potporu svojih roditelja, s obzirom na to da je bio prvi student iz skromne seljačke obitelji.

Nisam razmišljao o opasnosti

Vojnički, kasnije se pokazalo i profesionalni put pukovnik Plejić započinje u kolovozu 1991., kada se kao dragovoljac prijavljuje u

đakovački Ured za obranu te biva stavljen na raspolažanje đakovačkom Zboru narodne garde, odnosno tek osnovanoj 122. brigadi, s kojom prolazi svoja prva „vatrena krštenja“ na istočnoslavonskoj bojišnici. Na pitanje zašto se dragovoljno prijavio, jer je mogao nastaviti studirati, kroz smijeh odgovara rečenicom: „Kud svi Turci tud' i mali Mujo!“ Objasnjava da je zov Domovine bio toliko jak da se ni trena nije dvoumio. Kao adolescent nije bio svjestan ozbiljnosti situacije ni posljedica niti je zapravo o tome razmišljao. Kaže nam: „Dragovoljno prijavljivanje u tadašnji Zbor narodne garde bilo je s obzirom na okolinu i obitelj u kojoj sam odrastao najnormalnije, nešto što sam osjetio da moram napraviti, posebice kada su životi tvojih najbližih, prijatelja i sugrađana ugroženi. Znam da sam u prvom odlasku iz kuće na bojišnicu ostavio majku uplakanu, jer za nju sam bio tek odraslo dijete. Strah za mene bio je strah majke za sina koji je preko noći odrastao i postao muškarac.“ Prve mjesecе Domovinskog rata, jesen i zimu 1991. te rano proljeće 1992., proveo je kao izviđač 122. brigade iz Đakova te se, kako kaže, naučivao straha, posebice tijekom čestih prelazaka na neprijateljski teritorij. Tijekom 1992. godine veći dio 122. brigade biva demobiliziran,

a pukovnik Plejić, ne želeći još prekinuti svoj vojnički doprinos, pristupa 3. gardijskoj brigadi Kune i prolazi gotovo sva bojišta, zaključno s operacijom Bljesak, u kojoj stradava te gotovo godinu dana provodi na bolovanju. To mu je, kroz šalu kaže, „vratilo“ studentske obvezе u punom opsegu.

„Iznimno teško je biti profesionalni vojnik, stalno spreman na ad hoc upućivanje bilo gdje, dok si istodobno student kojega profesori promatraju kao studenta u odori i ništa više. Popusta kod većine profesora nije bilo,

isplatilo“, kroz smiješak govori pukovnik Plejić prisjećajući se svojih ratnih studentskih dana u kojima se premještalo s terena na teren, a vikendom i rijetkim slobodnim danima listalo skripte te učilo za ispite, često s većim strahom za ispit nego za bojište.

Do kraja u Kunama

Završetkom Domovinskog rata odlazi iz Kuna, te biva raspoređen u Gardijsko nastavno središte u Delnice, nakon čega ubrzo odlazi u Zagreb, gdje obnaša razne

budućnosti hrvatske vojske, pukovnik Plejić kaže da je ona svjetla, posebice zbog mladića i djevojaka poput nas, koji su čuli časni poziv Domovine te žele postati časnici. Osobito ga raduje uspostava novih studijskih programa i pre-rastanje HVU-a u respektabilnu obrazovnu i znanstvenu instituciju značaja i izvan OSRH što će, siguran je, upravo novim generacijama časnika koji dolaze osigurati svekolike uvjete o kojima su oni, studenti i časnici ponikli u Domovinskom ratu, mogli samo sanjati.

Vježba na Slunju 50. bojna ABK

Slobodan vikend s prijateljima

Vinko Vrbanac i Mile Ćuk na obiljetnici 3. gbr (Lika, 1991.)

posebice kod profesora koji su svoju ocjenu uvjetovali znanjem i isključivo znanjem, iako su na nas u odori ipak gledali s određenim poštovanjem i pomagali nam da svi ladiamo nastavni plan i program“, kaže pukovnik Plejić. „Studiranje iz područja kakova je književnost traži sate i sate koncentriranog čitanja i obrade pročitanoga, što je u kombinaciji s ostalim obvezama (seminari, eseji i drugo) zaista određeni pothvat. Bilo je naporno, ali se

dužnosti, uz ostalo i tajnika Ratne škole „Ban Josip Jelačić“ u sastavu Hrvatskog vojnog učilišta. U misiji UN-a u Sijeri Leoneu pukovnik Plejić bio je od rujna 2000. do rujna 2001. godine i po povratku objavio knjigu „Afrička jutra“. U cijelom tom „karuselu“ događanja ipak je uspio studij književnosti privesti kraju, „puno kasnije nego li sam to trebao završiti“. Na pitanje kako razmišlja o

„Sretan sam jer vidim da Oružane snage Republike Hrvatske i nadalje kroz vas imaju istu onu ponosnu mladost koju su u drugim uvjetima imale u vrijeme moje mladosti i vojnih početaka. A mladost uvijek nosi budućnost, za koju ne treba strahovati. Svi mi smo ponosni kada vas gledamo jer ste vi naše naslijeđe i zalog opstnosti onoga zbog čega smo mi postali to što jesmo“, zaključio je pukovnik Ivica Plejić ■

DŽENTLME NI
u boksačkim RUKAVICAMA

ŽIVOT KADETA ORGANIZIRAN JE UZ POMOĆ RAZLIČITIH ODBORA, GDJE SE ONI PRIPREMAJU ZA SVOJE BUDUĆE ULOGE VOĐE, UČE KAKO RADITI U TIMU TE KAKO DONOSITI NAJBOLJE ODLUKE. BOXING GALA JE IDEJA KADETA O TOME DA NA SVOJ NAČIN, BEZ UPLITANJA ZAPOVJEDNIKA, RIJEŠE MEĐUSOBNE SUKOVE

Napisao DENNIS GENSE
Snimke ROYAL MILITARY ACADEMY (arhiv)

Nizozemska je zemlja koja je postavila temelje vojnog obrazovanja na području Europe. Još u 16. stoljeću nizozemski vojni teoretičar Maurice od Nassaua, princ od Orangea, uvodi dril, prvi izdaje službeni udžbenik za vojne te otvara privatnu vojnu akademiju. Nastavak tradicije vojnog obrazovanja prenosi se i na Kraljevsku vojnu akademiju Koninklijke. Kraljevska vojna akademija Koninklijke osnovana je prije gotovo 200 godina, 24. studenog 1828. godine, u dvorcu Breda u istoimenom gradu. Dvorac u kojem kadeti i danas, baš kao i prije 200 godina, uče sve o vojnim vještinama, sagrađen je sredinom 14. stoljeća. Njegova prva namjena bila je zaštita grada i skupljanje poreza. Međutim, sin vlasnika oženio je članicu nizozemske kraljevske obitelji. Zahvaljujući njemu dvorac je prešao u kraljevske ruke i danas je Kraljevska vojna akademija.

Tri preddiplomska programa

U sklopu Kraljevske vojne akademije Koninklijke postoje dva različita programa obrazovanja. Prvi program namijenjen je školovanju časnika, a drugi školovanju dočasnika. Oba programa školjuju kadete kombinirajući vojnu i civil-

nu izobrazbu. Školovanje časnika započinje na Fakultetu vojnih znanosti. Svaki student, ovisno o rodu vojske u kojem želi graditi svoju budućnost, bira smjer studija. Nizozemski Fakultet vojnih znanosti svojim studentima nudi tri preddiplomska programa: ratne znanosti, vojno-poslovna administracija i vojni sustavi i tehnologija. Ovaj način školovanja časnika uveden je prije tri godine, kad je Nizozemska vojna akademija preustrojena u sveučilište s vojnim programima preddiplomskih studija.

Drugi program obrazovanja namijenjen je osobama koje su u Nizozemske oružane snage ušle sa završenim preddiplomskim studijem. Njihov je program obrazovanja kraći i uključuje isključivo vojnu izobrazbu i obuku.

Nakon završetka bilo kojeg od programa, kadeti počinju raditi u granama oružanih snaga: vojnoj policiji, kopnenoj vojsci ili zrakoplovstvu.

Kadetski korpus smješten je u dvorcu u Bredi. Početna prilagodba na prijelaz iz civilnog u vojni svijet traje tjeđan dana. U tih tjeđan dana svaki kadet uči pravila ponašanja i morala koja časnik mora znati. Prvi tjeđan je najteži, ali već u njemu stvara se povezanost među kadeti-

ma budućim časnicima. Uz pravila ponašanja i moralne vrijednosti koje časnici moraju imati, u prvom tjednu uči se i o tradiciji kadetske izobrazbe i dvoruču u kojem se ona provodi.

Prvo rad na dvoruču, onda slavlje

Život kadeta dobro je organiziran uz pomoć različitih odbora, koji zajedno čine senat. Unutar senata su odbori poput sportskog odbora i društvenog odbora. Na vodećim mjestima u odborima i senatu su kadeti. Kroz rad u odborima oni se

pripremaju za svoje buduće uloge vođe, uče kako raditi u timu te kako donositi najbolje odluke. Jedna od aktivnosti je *assaut* – velika svečanost koja započinje radom kadeta u obnovi dvorca. Obnova traje pet dana nakon kojih umornim i iscrpljenim kadetima u posjet dolaze najviši državni

Nizozemski premijer Mark Rutte na svečanoj promociji kadeta

Pokazna kadetska vježba u Bredi

Prvi dan u Akademiji

dužnosnici, najčešće kralj ili predsjednik Nizozemske. Kruna svečanosti je zaključna svečana večera na kojoj se okupi oko 700 kadeta sa svojim boljim polovicama. Društveni odbor kadeta organizira i događanja kroz koja upoznaje svoje prijatelje civilne sa svojim vojnim načinom života. Nizozemski kadeti takvo događanje nazivaju *Kasteelpleinfeest*. *Kasteelpleinfeest* je velika svečanost unutar zidina dvorca na kojoj sudjeluju kadeti i njihovi kolege s drugih, civilnih fakulteta.

Zanimanje za upis raste

Ipak, najzanimljivija aktivnost od svih je *boxing gala*. *Boxing gala* je ideja kadeta o tome da na svoj specifičan način, bez uplitanja zapovjednika, riješe međusobne sukobe. Svaki kadet koji ima

Nizozemci vs Hrvati

Obrazovanje kadeta u Nizozemskoj i Hrvatskoj slično je. Ne zaostajemo ni u kojem pogledu. Nizozemci su samo godinu dana prije nas uveli civilno-vojni program obrazovanja budućih časnika. Ipak, čini se da su oni malo maštovitiji, imaju zanimljiv način rješavanja sukoba i više različitih aktivnosti u kojima mogu sudjelovati. Zasigurno nam mogu biti primjer, ali može i Kadetska bojna Oružanih snaga Republike Hrvatske biti njima, ako se malo potrudil! (ik)

problem s nekim drugim kadetom, može ga gospodski izazvati na boksacku borbu u ringu. Kadeti na

borbu smiju izazvati samo kadete iz svog naraštaja ili starijeg naraštaja. Jednom godišnje održi se večer u kojoj se sve nesuglasice riješe u boksackom ringu. Svi boksači prije te večeri idu na pripremne treninge za ring. Posljednjih godina na nizozemskoj Kraljevskoj vojnoj akademiji Koninklijke broj kadeta se povećava. Interes za upis na akademiju je velik. Da bi uspjeli upisati vojni studij budući kadeti moraju imati završeno srednjoškolsko obrazovanje te proći psihološka testiranja, testove znanja i inteligencije, provjere fizičke spremnosti i liječničke provjere. Prema predviđanjima, sljedeće godine Kraljevsku vojnu akademiju Koninklijke upisat će novih 450 kadeta, četiri puta više u usporedbi s Hrvatskom ■

Kako je TEŠKA ta DJEVOJKA s punom OPREMOM!

REPORTAŽA

13. NARAŠTAJ KADETA PRVI PUT NA POLIGONU „GAKOVO”: SVAKI SKLEK POSTAO JE FIZIČKOM I PSIHIČKOM UNUTARNJOM BORBOM, U TO SMO POTROŠILI I ZADNJE ATOME SNAGE. VALJALO JE LEĆI I NA TLO, BILO ONO MOKRO ILI SUHO, A TU I TAMO DRUŽILI SMO SE S GLISTAMA I KUKCIMA I TO NAM UOPĆE NIJE BILO STRAŠNO. JEDNOSTAVNO, BILI SMO PRAVI I SVI SE PITAMO KAD ĆEMO OPET U AKCIJU

Napisala kadetkinja ANAMARIJA KATALENAC
Snimio stožerni narednik KREŠIMIR MASLAĆ

Nakon svečane prisege i privikavanja na školske klupe Hrvatskoga vojnog učilišta sljedeća je bitna zadaća 13. naraštaja kadeta bio odlazak na vojni poligon Gakovo. Gakovo – dosad za nas posve nepoznat pojam, stariji su kadeti izgovarali s velikim žarom. A mi nismo ni slutili što nas tamo čeka. Naš prvi radni vikend, naš prvi teren dočekan s velikim uzbudnjem. Na nama je samo bilo dobro se pripremiti, ponijeti sve što nam je potrebno i tamo primjeniti sva znanja stečena tijekom obuke u vojarni. Naša je motivacija bila sve veća i veća jer smo prije samog polaska zadužili svoje oružje. S punom opremom na sebi sada smo bili spremni za polazak. Tako su se 23. listopada 2015. u poslijepodnevnim satima četiri voda 2. satnije sa satnikom i nekoliko iskusnih instruktora zaputili prema zapadnoj Slavoniji.

Preskačemo tuširanje

Prvi dio obuke bila je prilagodba na nove ljude. Raspoređeni u nove četiri skupine, izmiješali su se vodovi, inženjeri i upravitelji. Skupine su nazvane po prve četiri gardijske brigade, što je u nama bilo velik ponos. Svakoj skupini dodijeljen je jedan instruktor. Odredili su se zapovjednici vodova i desetina, svatko je točno znao koja je njegova dužnost tijekom boravka na Gakovu. Nakon smještaja u objekt, raspoređivanja po deseterokrevetnim i dvanaesterokrevetnim sobama, u koje i ne može odjednom ući toliko ljudi, krenuli smo s pravom obukom. Pravi je vojnik nevidljiv, stopljen s okolinom. Da bi to postigao, mora dobro poznavati demaskirajuće znakove i tehnike maskiranja. Konture našeg lica morale su biti razbijene, a to je postignuto određenim načinom premazivanja lica bojama ili kod većine plutenim čepom. A onda je valjalo poći na spavanje jer nas je sutra, po riječima instruktora,

čekao naporan dan. Redarstvo je moralo biti obavljeno, a puške s kojima smo se nerazdvojno družili cijeli dan, razdužene su. Tuširanje? Ovaj smo ga put morali preskočiti.

Oprema će smetati

Buđenje: standard u 6. No, naše je ipak bilo nešto ranije jer se prije obuke valjalo dobro maskirati. Svatko je imao svoje zrcalo, svog binoma. Ovaj put jutarnju smotru nisu provodili naši zapovjednici nego mi sami. Prvi put – kadeti 13. naraštaja. Iako na terenu, za dizanje zastave svaki vojnik mora biti uredan, a čizme se sjajiti. Puška je ponovno bila u našim rukama, vjerno uz nas na svakoj zadaći koju smo obavljali, s nama je doručkovala, ručala i večerala. „Oprema će vam samo smetati“ – riječi su naših zapovjednika. Uistinu, samo je smetala. Od buđenja pa do polaska na spavanje na nama je neprekidno bila puna oprema, bez obzira što radili. Ali ipak: mi smo vojnici. „Nevrijeme je naše vrijeme“ – riječi su časničkog namjesnika Klasnića, koje su u nama budile motivaciju i želju za radom. Četiri instruktora, četiri radne točke – MES, POZG, taktika i prva pomoć. Krenuli smo od ranoga jutra. Dok su svi naši prijatelji kod kuće čvrsto spavalii, četiri skupine kadeta bile su raspoređene na četiri lokacije. Magla je skrivala pogled u daljinu, a naše su ruke drhtale od hladnoće. Zemlja je bila hladna i vlažna, no ni to nas nije omelo u našoj zadaći. Da bismo odradili određeni zadatak, valjalo je leći na tlo, bilo ono mokro ili suho. Već su za nekoliko minuta svi kadeti bili mokri i puni blata. Postavljajući mine, društvo su nam pravile gliste i kukci. Gađenju ovdje nije bilo mjesta. Sve one tehnike nošenja ranjenika koje smo svelali unutar vojarne, sada je trebalo primijeniti na terenu. Uvjerili smo se da i nije baš lako kako smo mislili. I najlakše djevojke s punom opremom bile su jako teške

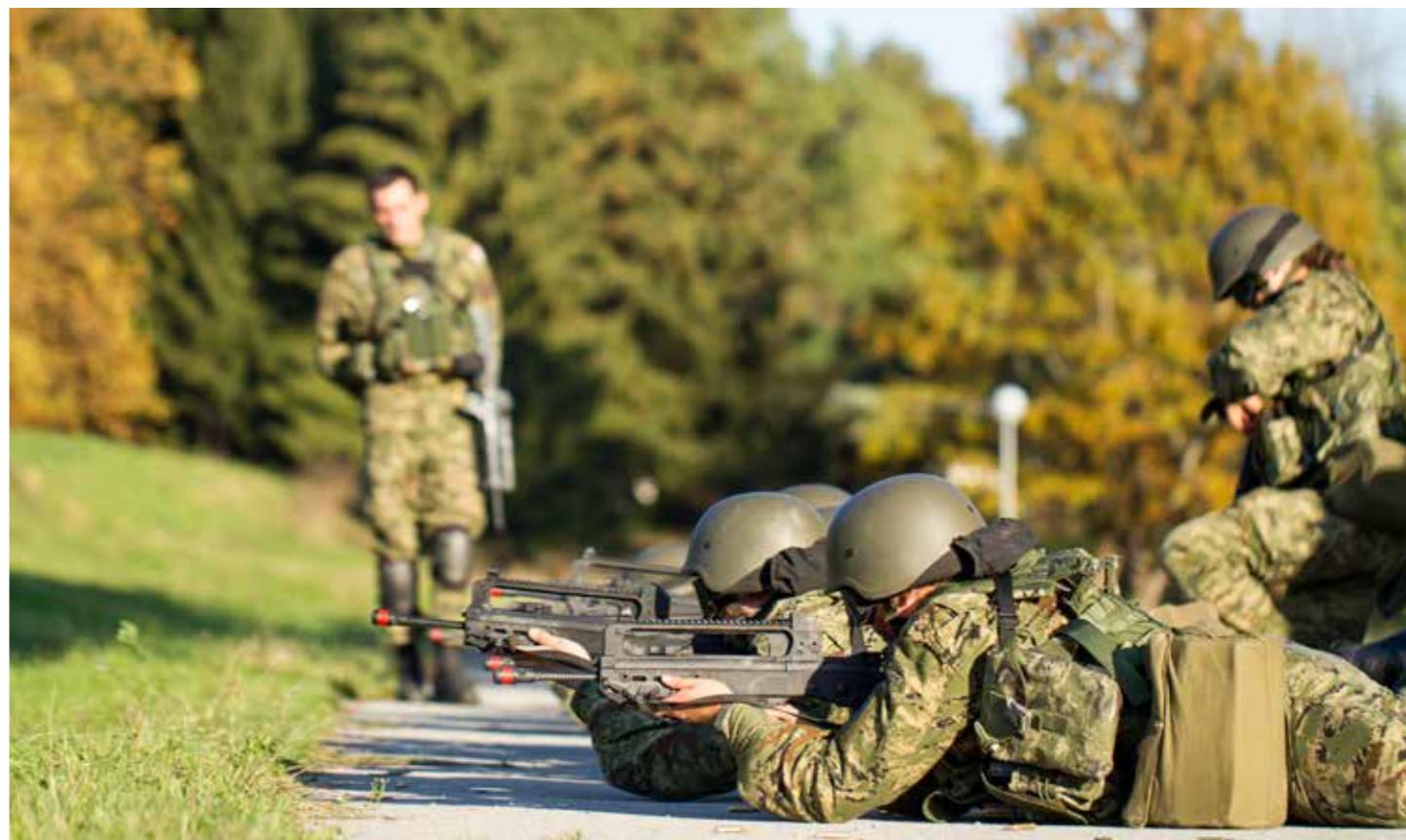
Od vrha do dna:
taktičko kretanje po šumi, izrada obrambenih položaja, sklekovi, NBK vježba, prenošenje ranjenika

snažnim momcima naše satnije. Isto tako, sada se radilo pod određenim pritiskom. Najvažnije je bilo snaći se, sva sredstva potrebna za spašavanje ranjenika koja nam nisu bila pri ruci, nadoknaditi improvizacijom. A došao je red i na oružje. Prvi smo put rabili manevarsko streljivo, koje je najsličnije onom bojnom. Svaki se vojnik treba dobro upoznati sa svojim oružjem, poznavati njegove mogućnosti, prednosti i nedostatke. Na nama je bilo da uklonimo zastoj što je brže moguće i nastavimo s paljbom. S taktikom se do tada još nismo susreli, no moram priznati da je bilo jako zanimljivo bacati se i puzati po lokvama vode i u blatu. Naučili smo se kretati i davati određene signale, a što je najvažnije, štititi leđa svome bionomu. Drugi dan naše terenske obuke bližio se kraju. Misleći da je sve gotovo, odjednom se začuje – UZBUNA! Ponovno na sebe što brže stavljaj svu opremu i idi van. Skupine su se razdvojile. Nismo znali što nas čeka, kuda idemo... Tiho smo se taktički kretali uz rub šume, prateći i pokrivačići sve strane, primjenjujući danas naučena znanja. Dok su jedni trebali sigurno prevesti ranjenika, drugi su osvajali igralište, treći spašavali padobrance. Osjećali smo uzbudjenje i ponos, kao da smo doista na pravom zadatku.

Krvav rat s kamenjem

Moram priznati da je zadnji dan obuke bio najteži. Svatko se na svoj način borio s umorom, ali na našim licima jasno se vidjela iscrpljenost. No nismo posustali. Dan je počeo laganom tjelovježbom, sklekovima s punom opremom na sebi, držanjem „lagane“ puške nad glavom i trčanjem. Današnja zadaća bila je iskopati zaklon. Da, zvuči jednostavno, no za neke i nije bilo. Teorija nije bila dovoljna da bi se uspješno iskopao dobar zaklon. Oprema nam je otežavala svaki pokret, a neki su vodili krvav rat s kamenjem. Ali Bože moj, pa kako su ih branitelji iskopali u Lici i drugim kršnim predjelima Lijepe

Gore: vježba ciljanja iz ležećeg stava
Dolje desno: postavljanje PT mina i vježba pružanja prve pomoći

našel! Vraćajući se na početnu poziciju trčećim korakom, ustanovalo se da naša oprema nije dovoljno pričvršćena. I zato smo podizali koncentraciju i fizičku spremu sklekovima i čučnjevima. Kako je tada put bio dug, a vrijeme sporo odmicalo! Svaki sklek bila je fizička i psihička borba, u to smo potrošili i zadnje atome snage. No došao je

kraj i tome. Prije polaska u vojarnu očistili smo oružje i prostorije u kojima smo boravili, a cijeli put do Zagreba – prespavali. Uistinu, bilo je lijepo. Usprkos svim naporima i umoru, uspješno smo svladali svoj prvi radni vikend. Međusobno smo se bolje upoznali, zbljazili se, približili, vod vodu, smjer smjeru. Zahvaljujući instruk-

torima i njihovu iskustvu, možemo reći da smo za korak napredovali. Shvatili smo da je lako pričati, a malo teže – primijeniti. No naša motiviranost bila je velika i ništa nas nije moglo omesti, navesti da odustanemo, predamo se. Gakov – preživjeli smo te! Vidimo se uskoro, bolji i spremniji jer sada znamo što nas tamo čeka ■

KADETI su vam pravi PROFIĆI

NAŠI OBUĆNI PROGRAMI ROTC ZA KADETE VRLO SU SLIČNI, A KRAJNJI REZULTAT JE SVESTRAN I SNALAŽLJIV ČASNICK U SLOŽENOME I KAOTIČNOM OKRUŽENJU KOJI SE BRZO PRILAGOĐAVA SVAKOJ PROMJENI

Napisala kadetkinja KRISTINA MILOŠ

Američki kadeti četvrti su put u posjetu Kadetskoj bojni Časničke škole HVU-a u sklopu programa CULP (engl. *Cultural Understanding and Language Proficiency* – razumijevanje kulture i jezika). O iskustvima, očekivanjima i rezultatima posjeta razgovaramo s voditeljem pukovnikom Michaelom Gibsonom.

Možete li nam nešto više reći o programu CULP i njegovu doprinosu razvitku i obuci američkih kadeta?

Svrha je programa produbiti kod naših časnika općenito razumijevanje kulturnih posebnosti, razviti znanja novih jezika i potaknuti uvažavanje i razumijevanje drugih kultura. Osim toga, ovo je prilika da se američki kadeti, naši budući poručnici, usavrše za pouzdano i stručno vođenje u združenom, međuagencijskom, međuvladinom i višenacionalnom okruženju za

vrijeme početnog razmještaja izvan SAD-a.

U kojim su vrstama obuke sudjelovali vaši kadeti u Hrvatskoj ove godine i koliko je kadeta bilo uključeno u obuku?

Naše izaslanstvo sastojalo se od 23 kadeta i četiri pripadnika vojnog osoblja (tri stožerna časnika i jedan dočasnik). Naš devetodnevni posjet počeo je obilascima Medvedgrada, Gradeca, katedrale i drugih mesta u Zagrebu, a bili smo i u Vukovaru i kod masovne grobnice na Ovčari kako bismo doznali činjenice o Domovinskom ratu. Posjetili smo i vojarnu u Vinkovcima, vojni poligon u Gašincima, Plitvička jezera, vojarnu Zapovjedništva specijalnih snaga u Delnicama, pogone HS produkta u Karlovcu, kninsku tvrđavu, Opatiju i Split. Otišli smo i do veleposlanstva SAD-a i doznali kakva je SAD-u i koje su sličnosti ili razlike

Mnogo smo naučili o vašoj kulturi, tradiciji, povijesti, narodnoj baštini i vašoj vojsci. Nakon obilaska, naši su se kadeti podijelili u tri skupine kako bi stekli vojno iskustvo kod vaših kadeta i u različitim granama. Jedna skupina od osam kadeta išla je u Gašince na vojnu obuku i završila tečaj za voditelje pješaštva zajedno sa 32 hrvatska kadeta. Druga skupina od osam kadeta bila je u Splitu u Hrvatskoj ratnoj mornarici na obuci. Tamo su završili tečaj za borbenog plivača sa 13 hrvatskih i šest poljskih kadeta. Treća skupina od sedam kadeta išla je u Zadar na obuku pri Hrvatskome ratnom zrakoplovstvu i protuzračnoj obrani i završila obuku preživljavanja i izvlačenja za pilote zajedno s jednim hrvatskim kadetom.

Možete li nam kratko opisati koncept obuke američkih kadeta u SAD-u i koje su sličnosti ili razlike

u usporedbi s konceptom obuke hrvatskih kadeta?

Naši obučni programi ROTC (engl. *Reserve Officers Training Corps* – Rod obuke pričuvnih časnika) za kadete vrlo su slični. Naši kadeti upisuju neke od odabranih fakulteta na sveučilištima i istodobno se obučavaju u temeljnim vojnim vještina- ma te razvijaju sposobnosti vojnog vođenja kako bi na kraju dobili status časnika. Obvezni su sudjelovati u ljetnim obučnim kampovima, koji su slični kadetskim kampovima u Hrvatskoj, a dragovoljno mogu

Svjesni su kako imaju brojčano malu vojsku i trebaju djelovati u združenom, višenacionalnom okruženju. CULP program to omogućuje na Hrvatskom vojnom učilištu i vaši se kadeti bolje pripremaju za buduće operacije.

Koje su temeljne vrijednosti i vještine koje mora imati svaki kadet kako bi jednog dana postao izvrstan časnik?

Naše temeljne vrijednosti su: odanost, osjećaj dužnosti, poštovanje, nesobično služenje u oružanim snagama, čast, integritet

Kakav bi trebao biti budući časnik i što bi se od njega zahtijevalo?

Budući časnik američke vojske treba razumjeti kakvo je globalno okruženje i koje su njegove neprekidne ugroze. S obzirom na to da se one stalno mijenjaju, časnik treba biti inteligentan, prilagodljiv, okretan. Mora biti sposoban kritički i kreativno razmišljati, rješavati bilo koju vrstu problema i voditi svoju postrojbu sve dok na etičkoj i moralnoj razini ne riješi problem, na dobrobit onih kojima se pomaže i cijele zajednice.

Pukovnik Michael Gibson s tadašnjim zapovjednikom Časničke škole pukovnikom Ljubomirom Udljakom

sudjelovati i u drugim programima ljetne obuke. Krajnji rezultat je svestran i snalažljiv časnik u složenome i kaotičnom okruženju, koji se brzo prilagođava svakoj promjeni.

Koje su vaši dojmovi nakon završetka obuke s našim kadetima?

Dojmila me se profesionalnost i motivacija hrvatskih kadeta, stožernih časnika i dočasnika. Svi oni ponosno i marljivo provode svoje aktivnosti kako bi pridonijeli svojim oružanim snagama i uskladili se s NATO-om.

i osobna hrabrost. Naši kadeti dolaze iz svih dijelova i raznih kultura Sjedinjenih Američkih Država i svijeta i ponekad imamo velike razlike u njihovim uvjerenjima i vrijednostima.

Mi ove vrijednosti potičemo kod svakog vojnika i svakog časnika.

Od naših časnika očekujemo da budu uzor, preuzmu inicijativu, budu marljivi, rade ispravne stvari, brinu o našim vojnicima i njihovim obiteljima i ponašaju se u skladu s našim vrijednostima. Kada to postignu, postaju izvrsni i uspješni časnici.

Što mislite o Hrvatskoj?

Vaša je zemlja prekrasna, no demokracija vam je još u povođima. Zbog toga je gospodarstvo još u razvoju, ali društvo napreduje iz dana u dan. Vidio sam velika postignuća i nadam se da je vaša zemlja na putu velikoga ekonomskog uspjeha.

Planirate li doći nam u posjet sljedeće godine?

Želio bih ponovo doći i tada bih doveo obitelj u posjet Zagrebu, Vukovaru, Plitvičkim jezerima i na jadransku obalu ■

Morski SISAVCI u VOJNOJ službi

DUPINI SU BOLJI OD BILO KOJEG STROJA U OTKRIVANJU MINA, ČAK SU I BRŽI U IZVRŠENJU TIH ZADAĆA OD STROJEVA

Preveo pr ŽELJKO BJESENOVIĆ

Podvodne mine i druge uljeze u moru mogu otkriti i morski sisavci koji su prošli vojnu obuku, a osobito dupini. Novinari izvješćuju da su Rusi čak preuzeли ukrajinsku vojnu postrojbu na Krimu koja u svom sastavu ima dupine. Ruska vladina novinska agencija RIA Novosti izvješće da će ti sisavci biti opremljeni novom opremom, no još nije do kraja jasno što ruska mornarica namjerava s tim „vojnim dupinima“.

Morske sisavce poput dupina, kitova i morskih lavova i prije su koristile mornarice, i to ne samo ukrajinska ili ruska.

Pronalaze izgubljenu opremu

Američka mornarica još od 60-ih godina prošlog stoljeća ima sličan program. Sposobnost ovih sisavaca kojom otkrivaju i pronalaze mete na većoj dubini i u mutnoj vodi vojskama je iznimno vrijedna. Jer za takvu sposobnost tehnološkog rješenja – još nema.

„Vojni dupini“ u krimskoj bazi Sevastopolju prošli su obuku u pronalaženju i označavanju podvodnih mina, ali i neželjenih ronilaca i plivača koji se pokušavaju ubaciti u zabranjene vode, izvješćuje RIA Novosti. Američka mornarica morske sisavce – kalifornijske morske lavove i dupine – obučava u pronalaženju i dohvatu opreme

Trenirani dupin K-Dog iskače iz mora za vrijeme vježbovne obuke u Perzijskom zaljevu

Bijeli kit označava vježbovnu metu

izgubljene u moru i u otkrivanju plivača koji se pokušavaju ubaciti u zabranjene vode. I njihovi dupini prolaze obuku u otkrivanju podvodnih mina, i onih na morskom dnu, i plutajućih i usidrenih mina.
– Dupini su bolji od bilo kojeg stroja u otkrivanju mina – kazao je Paul Nachtigall, predstojnik Mornaričkoga programa za istraživanje dupina na havajskome Sveučilištu.
– Dupini su čak i brži u izvršenju tih zadaća od strojeva.

Prirodni sonar

Dupini su dragocjeni jer su posebno učinkoviti u priobalju gdje je morski promet gust i bučan zbog brojnih brodica i surfera. Tamo signali iz raznih izvora često mogu omesti rad mehaničkim napravama, a s dupinima to nije slučaj. Nachtigall ističe da dupini imaju visokorazvijen prirodni sonar. Dupini i drugi morski sisavci poput kitova ubojica odašilju nizove zvukova koji se odbijaju od okolnih predmeta. Sisavci osjećaju povratne zvukove i stvaraju svojevrstan zvučni mozaik koji im predviđava okolinu u kojoj se nalaze. Ta se sposobnost naziva

lociranje s pomoću jeke – eholiciranja. Još 90-ih godina prošlog stoljeća Nachtigall je utvrdio tu sposobnost pokusima na dupinu nazvanome BJ. Taj je dupin dobio zadaću pronaći 10-centimetarske metalne cilindrične predmete, i to svaki puta od drugog metal-a – čelika, mjedi ili aluminija. Iako su bili ukopani i 60 centimetara duboko u pijesak na morskom dnu, dupin BJ ih je vrlo lako pronašao. Premda baš ta sposobnost dupina privlači pozornost i civilnih i vojnih znanstvenika već desetljećima, Nachtigall napominje da znanost još nema odgovor na pitanje kako to zapravo dupinima uspijeva.

Lavovi izvrsno vide

Kalifornijski morski lavovi nemaju doduše sposobnost eholiciranja, ali se odlikuju izvrsnim vidom. Nachtigall tvrdi da su morski lavovi jako dobri za pronalaženje izgubljenih predmeta, poput nestale opreme. Američka mornarica već ih koristi za pronalaženje i izvlačenje vježbovnih neubožitih naprava, poput vježbovnih mina. Rukovatelji opremaju morskog lava opremom

za izvlačenje pronađenih predmeta. Kad ide na izvršenje zadaće morski lav opremu nosi u ustima i pričvršćuje ju na traženi predmet čim ga nađe. I tada rukovateljima u brodici ostaje još samo izvući predmet na površinu.

U pokaznoj vježbi za medije u zaljevu San Diego u Kaliforniji 2011. godine bivši pripadnik postrojba za posebne namjene američke mornarice demonstrirao je pokušaj ubacivanja vježbovne mine u luku. I dupini i morski lavovi poslani u ophodnju luke, ulovili su ronioca u svih pet njegovih pokušaja ubacivanja. Morski su lavovi čak uspjeli roniocu oko noge pričvrstiti omču, pa su ga rukovatelji na obali izvukli poput ribe.

Nachtigall tvrdi da su kalifornijski morski lavovi, kao i dupini, vrlo hrabri i pametni i lako ih se može obučavati. Morski lav ima prednost jer je i vodena i kopnena životinja i zato se američka mornarica odlučila odabrati njih umjesto drugih morskih sisavaca, poput kitova ubojica ili bijelih kitova, koji su u početku bili predmetom vojne pozornosti ■

SUPERFOTO

Još jedan spektakularan pogled na Trident projektil koji je 7. studenog ove godine testirala američka mornarica. Fotografiju je snimio Porter Tinsley u Bombay Beachu, nedaleko od Los Angeleza u Kaliforniji.

RUČNI detektor eksploziva

L-3 Security and Detection Systems američka je tvrtka iz Massachusettsa koja se specijalizirala za proizvodnju detektora eksploziva, detektora metala, ručnih skenera za teret i osobe te ostalih uređaja za pronalaženje improviziranih eksplozivnih naprava. Primjena im je u osiguranju zračnih luka, granica i baza. Američka vojska razmatra ponudu sklapanja ugovora s tvrtkom L-3 o razvitku ručnog detektora eksploziva sljedeće generacije kako bi olakšali pronalaženje postavljenog IED-a i ostalih eksplozivnih naprava. Ovaj ručni detektor trebao bi biti svojevrsna fuzija detektora metala i visokoprobojnog radara koji bi mogao otkriti ne samo mine, bombe i (ne)magnetni IED, već i mehanizme za okidanje, poput žica i ostalih vodiča. Cilj je stvoriti uređaj koji će biti lagan, jednostavan za korištenje i održavanje, ali ponajviše precisan i točan. Njime bi se smanjio broj lažnih pronađenih i povećala sigurnost postrojbi na rizičnim područjima. Osim toga, njegove dimenzije i neovisnost o jačim prijamnicima ili sustavu napajanja trebaju omogućiti to da ga pojedinac koristi u veoma kratkom roku.

Opasnost zvana DRON

U siječnju 2015. maleni dron zabio se u Bijelu kuću u Washingtonu. Taj opskurni incident uzburkao je sigurnosne službe i skrenuo pažnju na ubrzani porast popularnosti civilnih dronova kao na novi mogući instrument terorističkih organizacija. Jedan dron opremljen kamerom može se natovariti malom, ali dovoljnom količinom eksploziva. Najveći je problem takve prijetnje taj što ju je teško otkriti na vrijeme jer, za razliku od raketa ili zrakoplova, nije ju lako otkriti dok ne počne djelovati. Sve su to novi izazovi za sigurnosne službe i oružane snage u borbi s terorizmom.

Lukava i radoznala LISA

Noć. Magla. Izviđački tim probija se kroz šumu na putu do odabranog položaja. Tim zauzima položaj i počinje pregleđavati okolicu u potrazi za protivnikom. Eto ga, jasno se ocrtava na termalnoj kameri. Protivnik je budan, komešanje na položaju ukazuje na pripreme za napad. Azimut, udaljenost do mete i snimka šalju se u zapovjedništvo, a tim se povlači prema vlastitim linijama. Ubrzo nakon toga kiša granata zasipa protivnički položaj i odvraća napad. Sve to je moguće zahvaljujući LISA-i, najnovijem MILLOG-ovom uređaju za motrenje i navođenje. To je monokularni snimač opremljen termalnom optikom koji može računati udaljenosti i locirati metu. Uglavnom, LISA je nekoliko računala, GPS i iPad u jednom. S njim još samo ne možete zvati doma i slati faksove. Sadrži termalnu kameru, kameru za dnevno snimanje, laserski daljinomjer, digitalni magnetni kompas, GPS i USB ulaz. Na njemu se nalazi Picatinny šina, a ima i bluetooth. Budući da je dosta lagan, precisan i funkcioniра u gotovo svim vremenskim uvjetima, ponajprije je namijenjen za pješačke izviđačke timove, specijalne postrojbe i promatrače na isturenim položajima. Finski MILLOG, najveći skandinavski proizvođač uređaja za noćno motrenje, potpisao je s finskim oružanim snagama ugovor vrijedan 26,8 milijuna eura o kupoprodaji uređaja za motrenje i navođenje LISA (LISA Hand-Held Target Acquisition System). Uređaji će biti dostavljeni do 2017. godine.

UDAR po ruski

Na danu inovacija u Kubinku u Rusiji prikazano je novo rusko borbeno vozilo pješaštva nazvano UDAR i pokazale se operativne mogućnosti novog vozila. Riječ je o vozilu na podvozu starijeg BMP-3. Međutim, kupola je uklonjena i zamijenjena dajinski upravljanom oružnom stanicom. Posada je također uklonjena i u donji dio stanice postavljen niz senzora koji vozilu omogućavaju kretanje i manevar. Ta Epoch stanica opremljena je 20 milimetarskim topom sa spregnutom strojnicom PKT, a na svakoj strani stanice nalazi se po jedna Kornet protuoklopna raka te niz senzora za otkrivanje prijetnji i meta, što joj omogućava borbu danju i noću na udaljenosti do 5,5 kilometara.

Vještina, ČAST i ODANOST do smrti

SAMURAJEVIM ŽIVOTOM RAVNAO JE KODEKS BUSHIDO SA SEDAM VRLINA: PRAVEDNOST, HRABROST, DOBROTA, LJUBAZNOST, ISTINITOST, ČAST I LOJALNOST

Napisao kadet TIN HASANPAŠIĆ

Samuraji su sve do druge polovice 19. stoljeća bili najbolje obučeni i izuzetno vješti japski ratnici. Na japanskom jeziku samuraj znači *onaj koji služi*: on je bespogovorno služio svome gospodaru, koji je raspolagao i njegovim životom. Bili su pripadnici elitne društvene kaste nadređene običnim građanima i običnim vojnicima. Samurajevim životom ravnao je *bushido*, doslovce „put ratnika”, strogi kodeks kojeg se držao i prema kojem je gradio svoju ratničku karijeru. Bushido je cijenio sedam vrlina: pravednost, hrabrost, dobrotu, ljubaznost, istinitost, čast i lojalnost. Samurajska obuka i izobrazba bila je vrlo naporna i dugotrajna i ovisila je o imovinskom statusu kandidata za samuraja.

Rigorozni trening i krasopis

Oni iz nižih staleža temeljnju su samurajsku poduku stjecali od očeva i braće i pohađali seoske škole za osnovno obrazovanje. Vrlo je važna bila poduka i trening borilačkih vještina, s kojim se počinjalo već s pet godina. Sinovi iz bogatih obitelji išli su u posebne akademije, a tamo su uz borilačke i ratne vještine učili kaligrafiju, poeziju i povijest. Za samurajsku su obuku karakteristične dugotrajne mentalne i tjelesne vježbe

jer je središnja točka bushida zahtijevala bespogovornu odanost obitelji, gospodaru i drugim samurajima, kao i spremnost na smrt u svakom trenutku. Samuraj je svakodnevno morao meditirati o ispravnom putu, tj. bushido vrijednostima, kako bi u svakom trenutku postupao u skladu s njima, ne ostavljajući na taj način mogućnost sumnji ili kajanju, koji su ometači za ispravno postupanje. Da bi tjelesno očvrsnuli, satima i danima stajali su goli u snijegu ili sjedili u hladnoj vodi, danima bili bez hrane, vode i sna. S druge strane znali bi „kratiti vrijeme” bjesmučnim opijanjem učvršćujući na taj način zajedništvo i izdržljivost. Za razliku od običnog vojnika pješaka zvanog ashigaru, samuraji su bili obrazovani i profinjeni, od ponašanja i drža-nja, pa do umijeća ratovanja. Kao pripadnici elitne kaste trenirani su u mnogo različitih vještina od kojih su razvijene današnje moderne borilačke vještine poput karatea, juda i kenda.

Duša u katani

Svako oružje imalo je svoju vještinu poput kenjutsua, koji je bio znanost odnosno vještina mača, jujutsu vještina mekane borbe, koja se temeljila na bacanjima i polugama, sojutsu – vještina rukovanja yari kopljem. Svako oružje razvilo je svoju vještinu, a kako bi samuraj bio kompletan morao je od male na vježbati i usavršavati razne vještine. Katana je svima poznato oružje i smatra se najboljim mačem na svijetu. Ono je najlegendarnije od svih samurajskih oružja: prema bushidu se smatra kako se u katani i nalazi duša samuraja. Vještini rukovanja katanom – kenjutsu

pridodaju se i vještine battojutsua i iaijutsua – vještine vađenja katane i reakcije na protivnika te pobjeda u što manje poteza. Za izradu katane majstorima je trebalo i do nekoliko godina, pa je posjedovanje vrhunске katane bila velika privilegija uskraćena nižim slojevima.

Majke s kopljem

Dolaskom Europljana u Japan u 16. stoljeću počinju se koristiti puške kremenjače – tanegashima. Njih su u početku samuraji odbacivali kao nečasno oružje, no bili su prisiljeni početi ih rabiti zbog razvitka sukoba u razdoblju Sengoku. Sengoku razdoblje obilježeno je konstantnim ratovima za moć i zemlju među klanovima na čelu s daimyima. Sengoku je trajao od 15. do 17. stoljeća, a vrhunac je doživio 1600. godine bitkom kod Sekigahare, koja je postavila klan Tokugawa kao šogunat koji je trajao sve do 1867. godine. Najpoznatiji je dvoboј dvaju legendarnih daimyja Takede Shingena i Kenshina Uesugija u 4. bitki kod Kawanakajime. Bitke u srednjovjekovnom Japanu često bi se sveli na mnogo pojedinačnih duela, a velika je čast bila napasti neprijatelja prvi. Prije borbe samuraj bi ponosno izgovarao svoje ime i ime svojih predaka. No ratničke časti nisu bile ograničene samo na muškarce. Onna-Bungeisha bila je ženski pripadnik samurajske kaste. Rame uz rame sa samurajima često su se borile majke, žene ili udovice. Oružje njihova izbora najčešće je bila naginata.

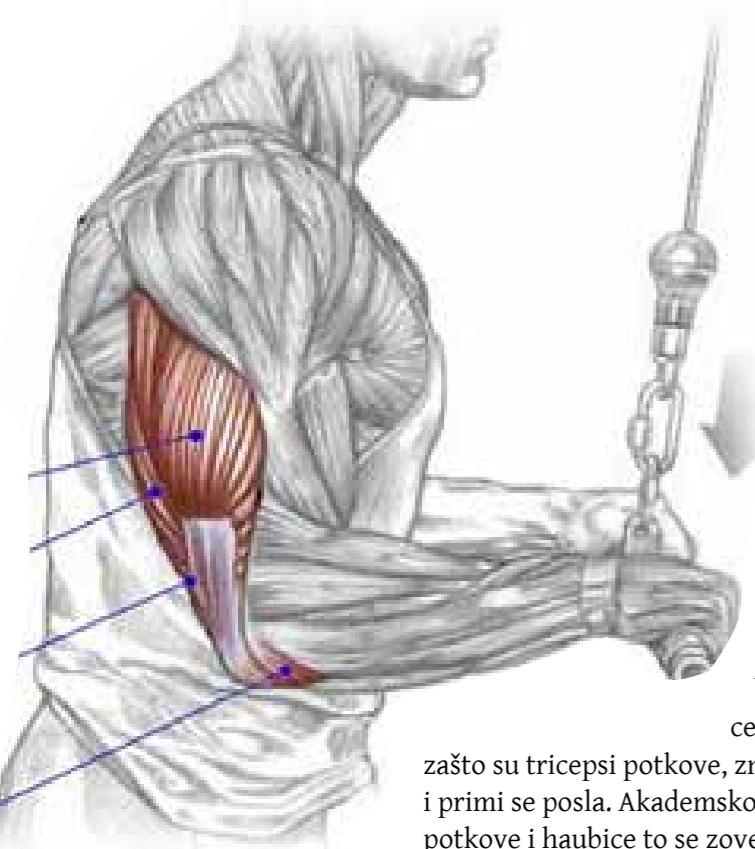
Predivna smrt

Seppuku je jedna od stožernih točaka i rituala bushida. Prema zapovijedi svojeg gospodara ili samo-

inicijativno kao način vraćanja časti, samuraji su imali i privilegiju i obvezu izvoditi ceremoniju seppuku (u Europi i Americi udomaćio se naziv harakiri), tj. ritualno si oduzeti život. Sepukku je bio neizbjježan u svim prilikama kada bi samuraj iznevjerio bushido i toliko je bio ukorijenjen u japsko shvaćanje časti i dužnosti da su mnogi Japanci očekivali kako će njihov car počinuti seppukku nakon poraza u Drugome svjetskom ratu, premda je taj običaj ukinut pedesetak godina prije.

Seppuku se smatrao ne samo hrabrom, nego i predivnom smrтi, to je bio častan, pa time i lijep način da se zavrши život, koliko god bio kratak, u časnoj službi gospodaru. Možda je najpoznatija priča o samurajskoj časti ona priča o 47 ronina (samuraja bez gospodara) koji su osvetili smrt svog gospodara dobro znajući da će ih to stajati života. Jedinstvena i neobična samurajska kultura utemeljena na bushidu fascinira svijet, a u Japunu nije nestala ni nakon ukidanja samurajske kaste u sredini 19. stoljeća. Od pilota kamikaza preko borilačkih vještina, pa sve do modernih japanskih poslovnih ljudi koji se ravnaju duhom bushida, samurajske ratničke vrline i vještine i dalje su vitalne u japanskoj duši ■

Pripremimo se zajedno za fizičke napore vojne izobrazbe. Anatomiju kadeta možeš koristiti kao vodič za razvoj funkcionalne snage dok se čeličiš za to da ti zadaće na terenu predstavljaju što manji fizički napor. Opisane su neke vježbe koje možeš ubaciti u svoje treninge. U ovom broju slijede POTKOVE (triceps brachii). Znači, u prošlom broju govorili smo o bicepsu, danas u grad dolazi njegov stariji brat triceps. Triceps je troglavi mišić sa stražnje strane nadlaktice, kontrolira pokrete u zglobovima laka i ramena. Glavna zadaća tricepsa je ekstenzija (opružanje) podlaktice. On također pomaže mišićima ramena u pomicanju nadlaktice i aktivran je pri svakom odgurivanju ruku od tijela, kao što su guranja, udarci i bacanja. Kod većine normalnih ljudi dva puta je veći od bicepsa. Triceps i njegov mladi brat stabilizirat će ruke dok stojiš u stavu za sklek i nabrajaš gardijske brigade ili pjevaš himnu. Bacanje ručne bombe, rukovanje nožem, udarci šakom i odgurivanja, džogiranje prostorijama i stubištima Kadetske bojne zadaće su za mišićne skupine u koje spada triceps. Za biceps je jasno zašto ih popularno zovu haubice. Ako ti nije jasno zašto su tricepsi potkove, znači da ih nisi dovoljno radio. I zato: što brže pročitaj ovaj tekst i primi se posla. Akademsko pisanje možeš položiti i na drugom roku. Kada isti dan radiš potkove i haubice to se zove ARMagedon.

UHVATI ritam i OSJETI divljanje troglave zvijeri

Napisao kadet MAK ZALAR

Vježbe za čvršće potkove

USKI POTISAK SA ŠIPKOM NA KLUPI (CLOSE GRIP BENCH PRESS)

Ili jednostavno – uski bench. Krećemo odmah od prave stvari i ako želiš moćan triceps, ne zaobilazi bench. (Čudno mi je da to moram uopće govoriti!) Pri izvođenju vježbe tricepsu pomažu prsa, i to će omogućiti podizanje još veće kilaže, od koje će triceratopsi nabujati. Natrpaj kilažu na šipku, lezi na klupu za bench. Uhvati šipku s obje ruke u širini ramena ili uže kako bi što više radio triceps, a što manje prsa. Spusti šipku na donji dio prsa tako da su laktovi što bliže tijelu i zatim je podigni do položaja opruženih ruku. Udahni dok spuštaš šipku i izdahni dok je podižeš. Kada natrpas toliku kilažu da nisi siguran hoćeš li moći podići, traži nekoga za asistenciju ili na grudi stavljaj daske.

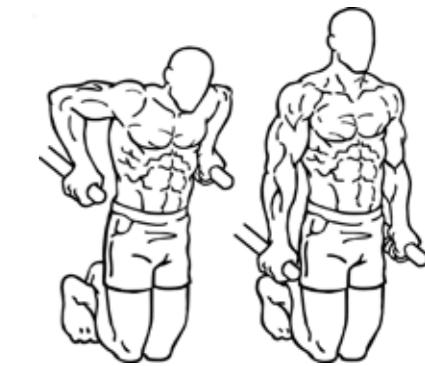

OPRUŽANJE PODLAKTICA NA LAT MAŠINI (CABLE EXTENSIONS)

Izvrsna vježba za izolaciju potkove. Objesi konop ili šipku na lat mašinu i uhvati ih s obje ruke, nogama zauzmi siguran stav, pogled ravno, ramena natrag, laktovi uz tijelo i tamo ostaju za vrijeme cijelog izvođenja vježbe. Napravi što bržu ekstenziju podlakticama i onda ih polako vrati u početni položaj. Ovdje iscijedi triceps maksimalno koliko ide. Slobodno ispuštaš zvukove dok radiš, na ovoj vježbi stenjali su i najjači!

PROPADANJA (DIPS)

Ime vježbe na hrvatskome možda zvuči kataboličarski, ali bez brige, propadanje samo ukazuje na smjer kretanja pri izvođenju, mišići će se brutalno izgraditi. Ova višeglobna vježba će ti poderati triceps. I ponovo u izvedbi tricepsu pomažu prsa. Kako bi što više opterećenja prebacio na tricu, uspravi tijelo, podigni bradu, a pri izvođenju nemoj širiti laktove. Izvedba, spuštaš tijelo dolje i udahni, podigni ga gore i izdahni. Ubrzo će izvođenje postati prejednostavno. Kada se to dogodi, natrpaj na sebe što veću kilažu i pumpaj dalje. Kada se podigneš reci cap. Uhvati ritam cap cap cap krc cap cap cap krc cap... i osjeti kako troglava zvijer divlja.

OPRUŽANJE PODLAKTICA SA EZ ŠIPKOM (SKULLCRUSHERS)

Uzmi EZ šipku i natovari kilažu. Lezi na klupu ili strunjaču i ispruženim рукама drži šipku ispred ramena. Polaganim kontroliranim pokretom spusti šipku do čela i onda je ispucaj ponovo u početni položaj. Ova vježba izvrsno izolira triceps, pa stegni do kraja.

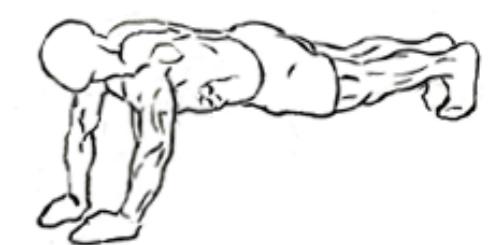
FRANCUSKI POTISAK (FRENCH PRESS)

Ovo je posebna vježba koja će maksimalno istegnuti triceps prije kontrakcije. Uhvati EZ šipku, uteg ili bučicu s obje ruke i podigni je visoko iznad glave. Spusti opterećenje iza glave tako da što više istegneš tricu, pri tome držeći laktove što je uže moguće. Sada podigni opterećenje iznad glave, ali nemoj zaključati laktove. Neka tenzija bude na tricepsu kroz cijelu seriju, ne smije se odmarati ni u jednom trenutku. Dok to radiš, troglava zvijer će divljati, bit će bijesna, odupirat će se i izrasti još snažnija.

Dodatak: SKLEKOVI

Sklekovi su izvrsna vježba s vlastitom težinom za izgradnju potkove. Vojska ih voli više nego čevape s lukom. Napravit će ih mnogo i naslušat ćeš se o njima, zato te ja ovdje neću time gnjaviti. Ono što moraš upamtiti je sljedeće: što su dlanovi šire, više rade prsa, što su dlanovi bliže, više radi triceps, što su noge više, to jače rade ramena. Pobrini se da ih možeš napraviti dovoljno za 100 bodova na motorici, to svi cijene. Ipak, nemoj se držati samo klasičnih sklekovih kao pijan plota. Iskušavaj razne varijacije: s opterećenjem, na jednoj ruci, s odbacivanjem od podloge... Razmisli malo logično, ove obične sklekove mogao si raditi i u vrtiću. Moraš napredovati, nema labavo!

Baci to željezo u vatru treninga i iskuj si potkove od čelika.

VOJNIČKA čizma za PRAVE šminkerice

SVIJET VISOKE MODE I ZA OVU SEZONU PRO-
PISUJE TREDOVE NADAHNUTE ODOROM

Military look ili vojnički modni stil kotrlja se ulicama zapada još od završetka Prvoga svjetskog rata. Prava plima zapljušnula je Kaliforniju šezdesetih godina prošlog stoljeća i na- plavila svijet zahvaljujući hipijima i njihovoј inverznoj pacifističkoj krilatici: *Make love not war*. I naši tate i mame nosili su tankerice, kanađanke, vijetnamke, spit- fajerice... a sviđao im se i onaj slogan. Prošlostoljetnih osamdesetih utjecaj vojnih odora na modu postao je znatno rafiniraniji, ponajprije u djevojačkom outfitu, ali i kod dama u najboljim godinama. Paradoksal- no, strogi mačo vojnički krojevi i boje uz mašto- vite modne dodatke, u režiji ponajboljih dizajnera pokazali su se izvrsnim načinom akcentuiranja ženstvene eteričnosti. I dok je *military look* odjeća sa svojim prikrivnim šarama u smeđim i masli- nastim bojama postala masovna u svakodnevnom oblačenju, utjecaj vojničkog stila na visoku modu svake sezone ponudi poslastice i za najizbirljivije.

U visokoj modi zapravo je riječ o reinterpretaciji pojedinih detalja vojne odjeće i obuće i stvaranju originalnog stila koji je inspiriran vojskom. Među inim ove su godine svoje vojskom nadahnute kreacije ponudili i kapitalci kao što su Marc Jacobs, Juicy Couture ili Calvin Klein. Urednica Voguea svojim čitateljicama poručuje: sofisticirani *military look* pravi je odabir, s njim ne možete pogriješiti.

NADAHNUTI ozračjem uzvišenog SKLADA

Napisala kadetkinja ADELA PIŠONIĆ
Snimio sžn STJEPAN BRIGLJEVIĆ

PRATILI SU NAS REDOM POZITIVNI KOMENTARI I PROLAZNIKA I VOJNIH OSOBA: NISU SE ŠTEDJELI KOMPLIMENTI NAJMLAĐIM PRIPADNICIMA ORUŽANIH SNAGA, A NAMA SU PRIZORI ODUZIMALI DAH

Hodočašće u Mariju Bistrigu organizira se od 1993. godine i na njemu tradicionalno sudjeluje velik broj vojnika i redarstvenika, pripadnika policije, branitelja i njihovih obitelji. Našim najmlađim kadetima, pripadnicima 1. kadetske satnije, ovo je bilo prvo hodočašće, a oni stariji u nogama već imaju nekoliko godina iskustva.

Među silnim beretkama i kapama mornarice, pješaštva te zrakoplovstva, i mi, kadeti, stajali smo u vojnem ešalonu kao predstavnici budućnosti Oružanih snaga čekajući zapovijed za početak hodočašća. Ponosno koračajući prepunim ulicama Marije Bistrice, praćena znatiželjnim pogledima civila, procesija je produžila prema crkvi. Tamo smo se smjestili na svoja mjesta čekajući početak slavlja. Euharistijsko slavlje priređeno je kod vanjskog oltara crkve blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, a započelo je svečanom procesijom i mimohodom stjegova. Ratne zastave postrojba iz Domovinskog rata predvodile su procesiju, a za njima su se ponosito vijorile zastave HRV-a, branitelja, djetalnih postrojba policije, vojske te povjesnih postrojba.

Nakon svečanog euharistijskog slavlja slijedilo je vrijeme za predah i razgledavanje Marije Bistrice, za kavicu na prepunom trgu i okolnim ulicama, koje su vrvjele hodočasnicima u odorama. Hodočasnički ručak pod šatorima bio je vojnički grah. U 15 sati svi smo se ponovno okupili u crkvi na otvorenome radi polaska na svečani križni put. Prizor kolone hodočasnika predvođene stjegovima oduzimao je dah. Biti dijelom hodočašća doista je velika čast. Prekrasni glasovi klape HRM-a Sveti Juraj uveličali su 14 postaja križnog puta i oduševili sve okupljene svojim izvedbama. Ispunjena duha kadeti su se veselo vraćali u autobuse. Pratili su nas redom pozitivni komentari i prolaznika i vojnih osoba: nisu se štedjeli komplimenti najmlađim pripadnicima Oružanih snaga. A na HVU-u su nas čekale nove zadaće i nove pobjede. U budućnosti će i mnogi od nas s nostalgijom promatrati neki novi naraštaj kadeta, na istome mjestu, samo iz drugih postrojba ■

Slavlje je predvodio vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac, a na hodočašću su sudjelovali pripadnici OSRH predvođeni načelnikom Glavnog stožera g.z Dragom Lovrićem, postrojbe MUP-a, povjesne postrojbe... i naravno - kadeti i kadetkinje Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ predvođeni satnikom Mariom Pavlakom